

અગત્યનું

ક્રમાંક:-મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૧૮/૪૦૬૪-૪૭૨૮
ગુજરાત માધ્યમિક અને,
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા.૧૫/૦૮/૨૦૧૮

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, (તમામ)
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- ધોરણ-૮ અને ધોરણ-૧૧ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ બાબત.
સંદર્ભ:- અત્રેનો પત્રક ક્રમાંક:-મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૧૮/૩૬૬૧-૪૦૦૦, તા.૨૪/૦૭/૨૦૧૮.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે સરકારશ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલ નિર્ણય અનુસાર શૈક્ષણિક વર્ષ-૨૦૧૮-૧૯થી ધોરણ-૮ અને ધોરણ-૧૧ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ની પરીક્ષા પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવામાં આવેલ છે. તે જ રીતે ક્રમશઃ ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)માં શૈક્ષણિક વર્ષ-૨૦૧૯-૨૦થી પરીક્ષા પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવામાં આવનાર છે. જે બાબતથી આપ સુવિદીત છો.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની માન્યતા ધરાવતી તમામ માધ્યમિક/ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા માટે માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી ધોરણ-૮ અને ધોરણ-૧૧ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ની પ્રથમ પરીક્ષા માટેના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર, બલ્યુપ્રિન્ટ, નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો આ સાથે મોકલી આપવામાં આવે છે. જેનો અમલ ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ-૨૦૧૮-૧૯થી કરવાનો થાય છે. આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક/ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને ધોરણ-૮ અને ધોરણ-૧૧ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ની પ્રથમ પરીક્ષા માટેના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર, બલ્યુપ્રિન્ટ, નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો જાણ તથા અમલ સાંકુ મોકલી આપશો. ધોરણ-૮ અને ધોરણ-૧૧ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ની દ્વિતીય અને વાર્ષિક પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર, બલ્યુપ્રિન્ટ, નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો હવે પછી ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે. જે વિદીત થાય.

(બી.એન.રાજગોર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર,

નકલ સંવિનય રવાના :-

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર.

ધોરણ-11 ગણિત (050) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીની તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	10	17	13	05	05	50
ટકા	20%	34%	26%	10%	10%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	06	12
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	10
	કુલ	24 પ્રશ્નો	50 ગુણ

પ્રકરણાંદીઠ - યુનિટાંદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણાંદીઠ ગુણભાર	યુનિટાંદીઠ ગુણભાર
1.	ગણિત	05	યુનિટ-1 20 ગુણ
2.	સંબંધ અને વિધેય	05	
3.	ત્રિકોણમિત્ય વિધેયો	10	
4.	ગાણિતિક અનુમાનનો સિદ્ધાંત	05	યુનિટ-2 30 ગુણ
5.	સંકર સંખ્યાઓ અને દ્વિધાત સમીકરણો	06	
6.	સુરેખ અસમતાઓ	05	
7.	કુમચ્ય અને સંચ્ય	07	
8.	દ્વિપદી પ્રમેય	07	
	કુલ ગુણ	50	50

નોંધ : પ્રાણીક પ્રકરણાંદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરી શકશે, પરંતુ તમામ પ્રકરણોને સમાન ન્યાય મળે તેની કાળજી રાખવાની રહેશે. યુનિટાંદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરવાનો રહેશે નહીં.

ધોરણ-11 ગણિત (050) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

વિભાગ	પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
A	<p>પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 10 હેતુલક્ષી પ્રકારના</p> <p>1 ગુણના 10 પ્રશ્નો</p> <p>નોંધ : આ વિભાગમાં ખાલી જગ્યા, ખરાંખોટાં, જોડકાં, તફાવત, વિધાન-કારણ, સૂત્ર, ટૂંકી ગણતરી કરી એક શબ્દમાં કે સંખ્યામાં જવાબ, બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો વગેરે દરેક પ્રકારમાંથી પ્રશ્નો પૂર્ણી શકાય.</p>	10
B	<p>પ્રશ્નક્રમાંક 11 થી 16</p> <p>– ટૂંક જવાબી પ્રકારના 2 ગુણના કુલ 6 પ્રશ્નો</p> <p>– આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો.</p>	12
C	<p>પ્રશ્નક્રમાંક 17 થી 22</p> <p>– ટૂંક જવાબી પ્રકારના 3 ગુણના કુલ 6 પ્રશ્નો</p> <p>– આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો.</p>	18
D	<p>પ્રશ્નક્રમાંક 23 થી 24</p> <p>– વિસ્તૃત જવાબ પ્રકારના 5 ગુણના કુલ 2 પ્રશ્નો</p> <p>– આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો.</p>	10
કુલ ગુણ		50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEREPRINT
ਪ੍ਰਥਮ ਪੰਨੇ

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀଙ୍କ ମହିଳାମନ୍ଦିର : ରମ୍ଭାନ୍ଧୁ (୦୫୦)

ପ୍ରକାଶନ : ୫୦

ફોર્માન : ૨

1. નોંધ : દીકરણી અંડાત્મિ એવી અંડા હુંમારી જીવનની દીકરણી અંડાત્મિ એવી અંડા હુંમારી જીવનની

प्राप्ति विद्युत् विद्युत् विद्युत् विद्युत् विद्युत् विद्युत् विद्युत् विद्युत्

תְּהִלָּה בְּרִית מָשֶׁיחָה כָּלִיל

የኢትዮጵያ ማኅበር አገልግሎት የሚከተሉ ተቻል

କୁଣ୍ଡଳ ପାତାର ପାତାର ପାତାର ପାତାର ପାତାର ପାତାର ପାତାର

ધોરણ-11 ગણિત (050) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂળાનું પ્રેશનપત્ર

કુલ ગુણ : 50

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રેશનપત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ A, B, C, D છે.
 (2) પ્રેશન નં. 01 થી 10 વિભાગ-Aમાં છે. દરેક પ્રેશન 1 ગુણનો છે.
 (3) પ્રેશન નં. 11 થી 16 વિભાગ-Bમાં છે. દરેક પ્રેશન 2 ગુણનો છે.
 (4) પ્રેશન નં. 17 થી 22 વિભાગ-Cમાં છે. દરેક પ્રેશન 3 ગુણનો છે
 (5) પ્રેશન નં. 23 થી 24 વિભાગ-Dમાં છે. દરેક પ્રેશન 5 ગુણનો છે
 (6) વિભાગ B, C, Dમાં આંતરિક વિકલ્પ આપવામાં આવેલ છે.
 (7) બધા જ પ્રેશનો ફરજિયાત છે.
 (8) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી લખવાનો રહેશે.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલ 1 થી 10 પ્રેશનોના જવાબ માંગ્યા મુજબ આપો : (દરેક પ્રેશન 1 ગુણનો છે.) [10]
1. જો $A = \{1, 2, 3, 4\}$ અને $B = \{1, 2, 5, 7\}$ હોય, તો $B - A = \dots \dots \dots$.
 2. જો $A = \{x : x^2 + 5x + 6 = 0, x \in \mathbb{N}\}$ તો $n(P(A)) = \dots \dots \dots$.
 3. જો $A = \{1, 2, 3\}$ અને $B = \{a, b\}$ હોય, તો A થી B પરના સંબંધોની સંખ્યા શોધો.
 4. વિધેય $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = [\lfloor x \rfloor]$ નો વિસ્તાર નીચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી $\dots \dots \dots$ છે.
($\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{R}^+ \cup \{0\}, \mathbb{N} \cup \{0\}$)
(અહીં $[]$ એ મહત્તમ પૂર્ણક વિધેય દર્શાવે છે.)
 5. 40 સે.મી. વ્યાસવાળા વર્તુળમાં જવાની લંબાઈ 20 સે.મી. છે. જવાને સંગત લઘુચાપનું માપ શોધો.
 6. જો $\tan x = -\frac{12}{5}$; $\frac{3\pi}{2} < x < 2\pi$
તો $\cos x = \dots \dots \dots$.
 7. ΔABC માટે $a \cdot (b \cdot \cos C - c \cdot \cos B) = \dots \dots \dots$.
 8. જો $Z = 3 - 4i$ હોય, તો Z^{-1} શોધો.
 9. $\left(\frac{a^2}{b^2} - 2 + \frac{b^2}{a^2} \right)^5$ ના વિસ્તરણમાં મધ્યમપદ $\dots \dots \dots$ છે.
 10. $(1+x)^{34}$ ના વિસ્તરણમાં $(r-5)$ માં પદ અને $(2r-1)$ માં પદના સહગુણકો સમાન છે, તો $r = \dots \dots \dots$.

વિભાગ - B

- નીચે આપેલ 11 થી 16 પ્રશ્નોના જવાબ માઝ્યા મુજબ આપો. (દરેક પ્રશ્ન 2 ગુણનો છે.) [12]

11. સાબિત કરો કે,

$$\frac{\sin x + \sin 3x + \sin 5x + \sin 7x}{\cos x + \cos 3x + \cos 5x + \cos 7x} = \tan 4x$$

12. ગાણિતિક અનુમાનના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરીને સાબિત કરો કે,

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1) = n^2 ; n \in \mathbb{N}$$

13. સંકર સંખ્યા $Z = -\sqrt{3} + \sqrt{-1}$ નો માનાંક અને કોણાંક શોધો.

14. અસમતાઓ $5x + 1 > (-24)$ અને $5x - 1 < 24$ નો ઉકેલ મેળવો અને તેને સંખ્યારેખા ઉપર દર્શાવો.

15. પુનરાવર્તન વગર અંકો 0, 1, 2, 3, 4, 5નો ઉપયોગ કરીને 100થી 10000-ની વચ્ચે આવેલી કેટલી સંખ્યાઓ મળો ?

16. દ્વિપદી પ્રમેયનો ઉપયોગ કરીને સાબિત કરો કે $(1.01)^{1000000} > 10,000$.

અથવા

$$(2x^2 + x - 1)^5 \text{ ના વિસ્તરણમાં } x^3 \text{ નો સહગુણક શોધો.}$$

વિભાગ - C

- નીચે આપેલ 17 થી 22 પ્રશ્નોના જવાબ માઝ્યા મુજબ આપો : (દરેક પ્રશ્ન 3 ગુણનો છે.) [18]

17. બે ગણ X અને Y માટે જો $n(X) = 17$, $n(Y) = 23$ અને $n(X \cup Y) = 38$ અને $n(U) = 50$ હોય, તો (i) $n(X \cup Y)$, (ii) $n(X \cap Y')$ અને (iii) $n(X' \cup Y')$ શોધો.

18. $f, g : R \rightarrow R$, $f(x) = x + 1$ અને $g(x) = 2x - 3$ થી વ્યાખ્યાયિત વિધેયો છે, તો $f + g$,

$$f \times g \text{ અને } \frac{f}{g} \text{ શોધો.}$$

19. ગાણિતિક અનુમાનના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરીને સાબિત કરો કે, $10^{2n-1} + 1$ એ 11 વડે વિભાજ્ય છે.

20. સંકર સંખ્યા $\sum_{k=1}^6 i^k$ નું વર્ગમૂળ શોધો.

21. 45% ઓસિડનું 1125 લિટર દ્રાવણ છે. તો પરિણામી મિશ્રણમાં 25%થી વધારે પણ 30%થી ઓછું ઓસિડ થાય તે માટે દ્રાવણમાં કેટલું પાણી ઉમેરવું જોઈએ ?

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

22. $(1 + a)^n$ ના વિસ્તરણમાં ત્રાણ ક્રમિક પદોના સહગુણકોનો ગુણોત્તર $1 : 7 : 42$ છે. ન શોધો.

અથવા

22. જો $(1 + x)^n$ ના વિસ્તરણમાં x^{-1}, x^r અને x^{r+1} ના સહગુણકો સમાંતર શ્રેણીમાં હોય, તો સાબિત કરો કે, $n^2 - n (4r + 1) + 4r^2 - 2 = 0$

વિભાગ - D

- નીચે આપેલ 23 થી 24 પ્રશ્નોના જવાબ માર્ગયા મુજબ આપો : (દરેક પ્રશ્ન 5 ગુણનો છે.) [10]

23. જો $\tan x = \frac{3}{4}$, $\pi < x < \frac{3\pi}{2}$ હોય, તો સાબિત કરો કે

$$\sqrt{10} \cos\left(\frac{x}{2}\right) + \sqrt{10} \sin\left(\frac{x}{2}\right) + \tan\left(\frac{x}{2}\right) + 1 = 0$$

અથવા

ત્રિકોણમિતિય સમીકરણ $\sum_{i=1}^3 \sin(ix) = \sum_{i=1}^3 \cos(ix)$ નો ઉકેલ મેળવો.

24. 52 પતાંઓમાંથી 4 પતાં કેટલા પ્રકારે પસંદ કરી શકાય ? આમાંથી કેટલા પ્રકારની પસંદગીમાં

- ચાર પતાં એક જ ભાતનાં હોય.
- ચાર પતાં જુદી જુદી ભાતનાં હોય.
- ચાર પતાં ચિત્ર (મુખચિત્ર) વાળાં હોય.
- ચાર પતાં સમાન રંગવાળાં હોય.

ધોરણ-11 રસાયણ વિજ્ઞાન (052) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાર્થિન્કો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાર્થિન્ક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	05	15	15	07	08	50
ટકા	10%	30%	30%	14%	16%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	ટૂક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	06	12
3.	ટૂક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	10
	કુલ	24 પ્રશ્નો	50 ગુણ

પ્રકરણાંઠ - યુનિટાંઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણાંઠ ગુણભાર	યુનિટાંઠ ગુણભાર
1.	રસાયણવિજ્ઞાનની કેટલીક પાયાની સંકલ્પનાઓ	06	યુનિટ-1 20 ગુણ
2.	પરમાણુનું બંધારણ	08	
3.	તત્ત્વોનું વર્ગીકરણ અને ગુણધર્મોમાં આર્વતિતા	06	
4.	રાસાયણિક બંધન અને આણવીય રચના	09	યુનિટ-2 24 ગુણ
5.	દ્વયની અવસ્થાઓ	06	
6.	ઉભાગતિશાસ્ત્ર	09	
10.	S-વિભાગનાં તત્ત્વો	06	યુનિટ-3 06 ગુણ
	કુલ ગુણ	50	50

નોંધ : પ્રાર્થિન્ક પ્રકરણાંઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરી શકશે, પરંતુ તમામ પ્રકરણોને સમાન ન્યાય મળે તેની કાળજી રાખવાની રહેશે. યુનિટાંઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરવાનો રહેશે નહીં.

ધોરણ-11 રસાયણ વિજ્ઞાન (052) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

પ્રશ્નનો ક્રમ	પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
1 થી 10	SECTION - A આ વિભાગમાં કુલ 10 હેતુલક્ષી પ્રશ્નોનો સમાવેશ થાય છે. દરેક પ્રશ્ન 1 ગુણનો છે. આ વિભાગમાં પદાર્થનાં અણુસૂત્ર, બંધારણીય સૂત્ર, આલેખ, આકૃતિ, ઉપયોગ, ગાણિતીય સૂત્ર, IUPAC નામ, પ્રક્રિયાની નીપજ, સંકરણ, આકાર, બંધના પ્રકાર, ખરાં/ઘોટાં વિધાનો, સરખામળી, ગુણધર્મના ક્રમ (વધુમાં વધુ ચાર ઘટકોના સંદર્ભમાં) વર્ગીકરણ વગેરે બાબત ઉપર આધારિત પ્રશ્ન બહુવિકલ્પ પ્રકારમાં / ખાલી જગ્યા પ્રકારમાં એક શબ્દ / વાક્ય / વિધાનના સંદર્ભમાં પૂછી શકાય.	10
11 થી 16	SECTION - B <ul style="list-style-type: none"> ● આ વિભાગમાં કુલ 6 ટૂંકજવાબી પ્રશ્નોનો સમાવેશ થાય છે. દરેક પ્રશ્ન 2 ગુણનો છે. — આ પ્રકારનાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આવે તેવાં પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે. — આ વિભાગમાં એક પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે. 	12
17 થી 22	SECTION - C <ul style="list-style-type: none"> ● આ વિભાગમાં કુલ 6 મધ્યમ જવાબી પ્રશ્નોને સમાવેશ થાય છે. દરેક પ્રશ્ન 3 ગાળનો છે. — આ વિભાગમાં એક પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે. 	18
23 થી 24	SECTION - D <ul style="list-style-type: none"> ● આ વિભાગમાં કુલ 2 લાંબા જવાબી પ્રશ્નોનો સમાવેશ થાય છે. દરેક પ્રશ્ન 5 ગુણનો છે. — આ વિભાગમાં એક પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ રહેશે. 	10
	કુલ ગુણ	50

BLUEPRINT પ્રથમ પરીક્ષા

બોર્ડના : 11 વિકાસ પ્રવાહ

વિષય : રસાયન વિકાસ (052)

કુલ ગુણ : 50

સમ્પુદ્ર : 2 કંડાં

પ્રકરણ નંબર	જ્ઞાન (Knowledge)						સમજ (Understanding)						ઉપયોગન (Application)						ઉચ્ચ વૈચારિક પ્રોશણ (Higher Order Thinking Skill)						કુલ					
	ઓબ્જ			સા-I			સા-II			ઓબ્જ			સા-I			સા-II			ઓબ્જ			સા-I			સા-II					
	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Marks	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Marks	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Marks	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Marks	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks					
1.	1(1)	2(1)																											6(3)	
2.	1(1)																												8(5)	
3.																													6(3)	
4.																													9(3)	
5.																													6(3)	
6.																													9(4)	
10.	1(1)																												6(3)	
Sub Total	3(3)	2(1)																												50(24)
Total	5(4)																													50(24)

ધોરણ-11 રસાયણ વિજ્ઞાન (052) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂળાનું પ્રેશનપત્ર

કુલ ગુણ : 50

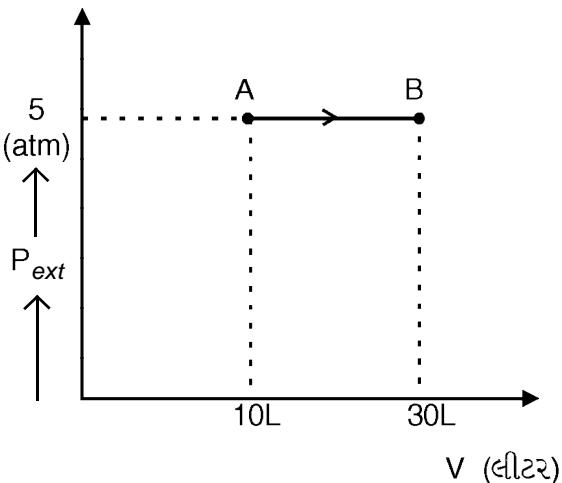
- સૂચનાઓ :
- (1) આ પ્રેશનપત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ A, B, C, D છે.
 - (2) પ્રેશન નં. 01 થી 10 વિભાગ-Aમાં છે. દરેક પ્રેશન 1 ગુણનો છે.
 - (3) પ્રેશન નં. 11 થી 16 વિભાગ-Bમાં છે. દરેક પ્રેશન 2 ગુણનો છે.
 - (4) પ્રેશન નં. 17 થી 22 વિભાગ-Cમાં છે. દરેક પ્રેશન 3 ગુણનો છે
 - (5) પ્રેશન નં. 23 થી 24 વિભાગ-Dમાં છે. દરેક પ્રેશન 5 ગુણનો છે
 - (6) વિભાગ B, C, Dમાં આંતરિક વિકલ્પ આપવામાં આવેલ છે.
 - (7) બધા જ પ્રેશનો ફરજિયાત છે.
 - (8) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી લખવાનો રહેશે.

વિભાગ - A

- નીચેના પ્રેશનોના જવાબ અતિ ટૂંકમાં આપો : [10]
1. NaCl ની સ્ફટિક રચનામાં દરેક Na^+ આયનની આસપાસ સીધા જ કેટલા ઋણ આયનો જોડાયેલ છે ?
 2. જો પરમાણુમાં ઈલેક્ટ્રોનના સ્પીન કવોન્ટમ આંક S ના ગ્રામ મૂલ્યો +1, 0, -1 ધરાવે તો 19K ક્યા વિભાગનું તત્ત્વ બનશે ?
 3. 7^N ની સંયોજકતા કક્ષાના અયુગ્મિત ઈલેક્ટ્રોનની સ્પીન ગુણકતાના મૂલ્યો કેટલા હશે ?
 4. (a) $\text{O}^- + \text{e}^- \rightarrow$
(b) $\text{S} + \text{e}^- \rightarrow$
(c) $5^- + \text{e}^- \rightarrow$
ઉપરોક્ત કઈ પ્રક્રિયા માટે $\Delta_{\text{eg}}\text{H}$ નું મૂલ્ય ધન હશે ?
 5. SF_4 અણુનો VSEPR સિદ્ધાંત મુજબ અણુ આકાર કયો છે ?
 6. U_{av} , U_{mp} , U_{rms} ઝડપોને તેનાં ચૃઢતા કમમાં ગોઈવો.
 7. H પરમાણુમાં કવોન્ટમ સ્તર $n = 6$ માંથી $n = 2$ માં ઈલેક્ટ્રોનનું સંકમણ થાય ત્યારે કુલ કેટલી વાર્ષિક રેખાઓ મળશે ?

8. નીચે આપેલા $P \rightarrow V$ પ્રકારની આકૃતિમાં આદર્શ વાયુના સમતાપી પ્રતિવર્તી પ્રસરણ $A \rightarrow B$ સુધીમાં થયેલું કાર્ય વાતા-લીટર એકમમાં કેટલું થશે ?

9. નીચેનામાંથી પદાર્થનો ક્યો ઉભાગતિકીય વિશિષ્ટ ગુણધર્મ નથી ?
 (A) વકીભવનાંક (B) પૂર્જતાશ (C) ઉભાધારિતા
10. સમૂહ-ન માં કઈ આલ્ફલી ધાતુની રિડક્ષનકર્તા પ્રબળતા સૌથી ઓછી છે ?

વિભાગ - B

- નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માગ્યા મુજબ લખો. [12]
11. જો મિથેનોલની ઘનતા $0.8 \text{ kg} \cdot \text{L}^{-1}$ હોય તો તેનું 0.5 M સાંક્રતા ધરાવતુ $2.0 \text{ લીટર દ્રાવણ બનાવવા$ માટે કેટલું કદ જોઈએ ?
12. ફોટો ઈલેક્ટ્રિક અસરથી મળેલા પરિણામોની સમજૂતી આપો. (ચાર મુદ્દામાં)

અથવા

12. હાઇજનબર્ગનો અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત લખો. તેનું ગાણિતીય સૂત્ર જણાવો.
13. એક જ સમૂહ માટે પરમાણુકમાંક વધતા એવા બે આવર્તનીય ગુણધર્મ સમજાવો કે જેમાંના એકનો વધારો થાય છે. જ્યારે બીજા ગુણધર્મમાં ઘટાડો થાય છે.
14. ${}^7\text{N}^{3-}$ આયનના 1.4 ગ્રામ જથ્થામાં રહેલા ઈલેક્ટ્રોનની સંખ્યા ગણો. ($N = 14$. ૫. ૬૭)
15. $2\text{H}_{2(g)} + \text{O}_{2(g)} \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}(l)$; $\Delta_r H^\Theta = - 472 \text{ KJ}$
- (A) H_2 ની દહન અન્યાન્યાનું મૂલ્ય કેટલું થશે ?
 (B) H_2O ની સર્જન અન્યાન્યાનું મૂલ્ય કેટલું થશે ?
16. ધોવાના સોડામાંથી સોડાઅશ બનાવવાની રાસાયણિક પ્રક્રિયાના સંતુલિત સમીકરણો લખો અને સોડા ઓશના બે ઉપયોગ લખો.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વિભાગ - C

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર માગ્યા મુજબ લખો. [18]
17. $Cu + 4HNO_3 \rightarrow Cu(NO_3)_2 + 2NO_2 + 2H_2O$ આપેલ પ્રક્રિયામાં 0.635 ગ્રામ Cu સાથે પ્રક્રિયા કરવા માટે 25mL કેટલા મોલર HNO₃ ની જરૂર પડશે? (Cu = 63.5 ગ્રામ/મોલ)
 18. ઈલેક્ટ્રોનનું દળ 9.1×10^{-31} kg છે. જો તેની ગતિ જ ઊર્જા 3.0×10^{-25} J હોય તો તેની ગતિ સાથે સંકળાયેલી તરંગલંબાઈ ગણો. ($h = 6.626 \times 10^{-34}$ JS)
 19. ધનાયનની ત્રિજ્યા તેના જનક પરમાણુની ત્રિજ્યા કરતાં શા માટે નાની હોય છે અને ઋણ આયનની ત્રિજ્યા તેના જનક પરમાણુની ત્રિજ્યા કરતાં શા માટે મોટી હોય છે? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 20. હાઈડ્રોજનબંધની રચનાનું કારણ સમજાવી હાઈડ્રોજનબંધના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 21. વાસ્તવિક વાયુનું આદર્શ વાયુ નિયમોથી વિચલન દર્શાવે છે. તેમાં સુધારો કરીને વાન્ડરવાલ્સે આપેલ સમીકરણ મેળવો.

અથવા

21. ચાર્લ્સના નિયમનું ગાણિતીય સ્વરૂપ મેળવી તેની આલેખ દ્વારા રજૂઆત અને નિયમ લખો.
 22. 143 ગ્રામ જ્લીથિંગ પાઉડર બનાવવા માટે કેટલા ગ્રામ ફોલેલો ચૂનો લેવો પડશે? (પ્રક્રિયા સમીકરણ જરૂરી)
- (પરમાણુ દળ Ca = 40, O = 16, CL = 35.5 ગ્રામ/મોલ)

વિભાગ - D

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર માગ્યા મુજબ મુદ્દાસર લખો. [10]
23. N_2^{2-} , N_2^- , N_2^+ , N_2 સ્પીસિઝની આણિવિય ઈલેક્ટ્રોક રચના આપી, બંધ કમાંક જણાવો તેમજ સ્થિરતાનો કમ આપી અને દરેકનો ચુંબકીય ગુણધર્મ જણાવો.

અથવા

23. BF_3 , NH_3 અને NF_3 ની ધ્વીયતા આકૃતિ સહ સમજાવો. આયનિક બંધમાં આંશિક સહસંયોજક લાક્ષણિકતા માટે ફ્લ્યાન્નો નિયમ ધન અને ઋણ આયનના સંદર્ભમાં સમજાવો.
24. હેસનો ઉષ્મા સંકલનનો નિયમ લખો અને તેને આધારે KCl સંયોજનની લેટિસ એન્થાલ્પી બોર્ન હેબર ચક દ્વારા સમજાવો. (ઉષ્મા ફેરફારના મૂલ્યો જરૂરી નથી.)

ધોરણ-11 ભૌતિક વિજ્ઞાન (054) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડેરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીની તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	05	15	15	07	08	50
ટકા	10%	30%	30%	14%	16%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	દ્વારા જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	06	12
3.	દ્વારા જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	10
	કુલ	24 પ્રશ્નો	50 ગુણ

પ્રકરણદીઠ - યુનિટદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઈ/પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણદીઠ ગુણભાર	યુનિટદીઠ ગુણભાર
1.	ભૌતિક જગત	03	યુનિટ-1 27 ગુણ
2.	એકમ અને માપન	05	
3.	સુરેખ પથ પર ગતિ	06	
4.	સમતલમાં ગતિ	07	
5.	ગતિના નિયમો	06	યુનિટ-2 23 ગુણ
6.	કાર્ય, ઊર્જા અને પાવર	05	
7.	કણોના તંત્રો અને ચાકગતિ	12	
8.	ગુરુત્વાકર્ષણ	06	
	કુલ ગુણ	50	50

નોંધ : પ્રાણીક પ્રકરણદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરી શકશે, પરંતુ તમામ પ્રકરણોને સમાન ન્યાય મળે તેની કાળજ રાખવાની રહેશે. યુનિટદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરવાનો રહેશે નહીં.

ધોરણ-11 ભૌતિક વિજ્ઞાન (054) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

પ્રશ્નનો ક્રમ	પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	SECTION - A	
1 થી 10	<ul style="list-style-type: none"> હેતુલક્ષી પ્રકારના 1 ગુણના કુલ 10 પ્રશ્નો જેમાં ખાલી જગ્યા, જોડકાં, ખરાં/ખોટાં, તફાવત, બહુવિકલ્પી, વાખ્યા, નિયમ, કથન, પારિમાળીક સૂત્ર, વિધાન-કારણ વગેરે પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછ્યી શકાય. 	10
	SECTION - B	
11 થી 16	<ul style="list-style-type: none"> અતિ ટૂંક જવાબી પ્રકારના 2 ગુણના કુલ 6 પ્રશ્નો આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો. 	12
	SECTION - C	
17 થી 22	<ul style="list-style-type: none"> ટૂંક જવાબી પ્રકારના 3 ગુણના કુલ 6 પ્રશ્નો આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો. 	18
	SECTION - D	
23 થી 24	<ul style="list-style-type: none"> વિસ્તૃત જવાબ પ્રકારના 5 ગુણના કુલ 2 પ્રશ્નો આ વિભાગમાં એક આંતરિક વિકલ્પ આપવો 	10
	કુલ ગુણ	50

BLUEPRINT

(ખોટા માણસ) ૧૧ : લિલાબી

ਵੇਖਾਅ : ਲੋਦੀਂ ਵਿਖੇਨ (054) ਕੁਲ ਗਈ : 50

ફોર્મફાન્ડ : 2
સુપરાય : 50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચાતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ପାଦମୁଖ କିମ୍ବା ପାଦମୁଖ କିମ୍ବା ପାଦମୁଖ କିମ୍ବା

ପ୍ରକାଶକ ମେଳିକା

મધ્યભૂત તૈયારી કરવામાં આવેલ છે

१४ अप्रैल १९७८ विद्युत विभाग के अधीन संचालित एवं नियंत्रित होने वाले विद्युत उपकरणों का विवरण जिनमें से एक विद्युत उपकरण का विवरण नहीं दिया गया।

ପରିମାଣରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏହାରେ ଦେଖିଲୁଛି.

ધોરણ-11 ભૌતિક વિજ્ઞાન (054) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂળાનું પ્રેશનપત્ર

કુલ ગુણ : 50

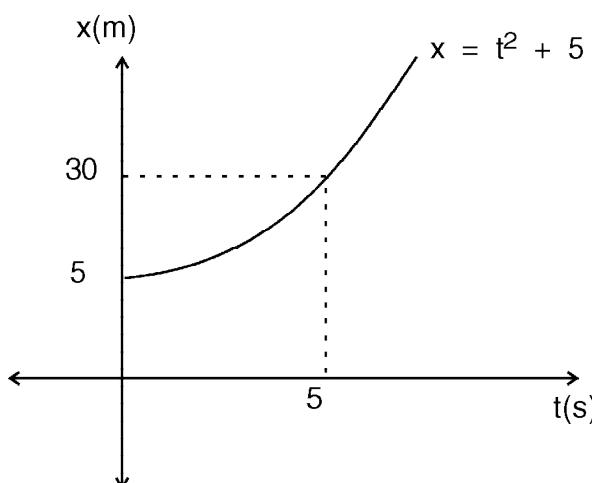
- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રેશનપત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ A, B, C, D છે.
 (2) પ્રેશન નં. 01 થી 10 વિભાગ-Aમાં છે. દરેક પ્રેશન 1 ગુણનો છે.
 (3) પ્રેશન નં. 11 થી 16 વિભાગ-Bમાં છે. દરેક પ્રેશન 2 ગુણનો છે.
 (4) પ્રેશન નં. 17 થી 22 વિભાગ-Cમાં છે. દરેક પ્રેશન 3 ગુણનો છે
 (5) પ્રેશન નં. 23 થી 24 વિભાગ-Dમાં છે. દરેક પ્રેશન 5 ગુણનો છે
 (6) વિભાગ B, C, Dમાં અંતરિક વિકલ્પ આપવામાં આવેલ છે.
 (7) બધા ૪ પ્રેશનો ફરજિયાત છે.
 (8) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી લખવાનો રહેશે.

વિભાગ - A

- માંયા પ્રમાણે ઉત્તર લખો : (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) [10]

- રેખીય વેગમાન સંરક્ષણનો નિયમ પરથી મેળવી શકાય છે.
- 1 mm વિભેદન ધરાવતા સાધનની મદદથી 37.5 mm લંબાઈ માપી શકાય. સહમત ?

3.

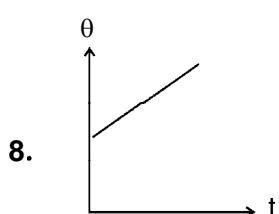

- આલેખના આધારે $t = 5$ s પાસે કણનો વેગ થશે.
- રોહિત શર્મા દડાને સમક્ષિતિજ દિશામાં મહત્તમ 100 m અંતર સુધી ફેંકી શકે છે, તો આ દડાને રોહિત શર્મા ઉર્ધ્વ દિશામાં વધુમાં વધુ ઉંચાઈ સુધી ફેંકી શકે. (યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.)
- (A) 100 m (B) 200 m (C) 50 m (D) 25 m

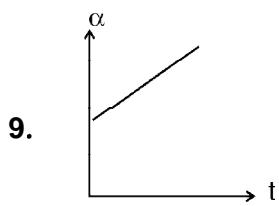
5. 15 ms^{-1} ની પ્રારંભિક ઝડપથી ગતિ કરતાં 20 kg દળના એક પદાર્થ પર 50 N નું પ્રતિપ્રવેગ ઉપાયવિના અચળ બળ લગાડવામાં આવે છે. તો આ પદાર્થ કેટલા સમય પછી સ્થિર થશે ?
6. વજન ઓછું કરવા માંગતી (ડાયેટિંગ કરતી) એક વ્યક્તિ 10 kg દળને એક હજારવાર દરેક વખતે 0.5 m જેટલું ઉંચકે છે. ધારો કે તે જેટલી વખત દળને નીચે લાવે તેટલી વખત સ્થિતિ ઊર્જાનો વ્યય થાય છે. તો તેણે ગુરુત્વાકર્ષણ બળ વિરુદ્ધ કરેલ કાર્ય કેટલું હશે ?
7. બે પદાર્થોની સ્થિતિસ્થાપક અથડામણમાં દરેક પદાર્થના વેગમાન અને ઊર્જાનું સંરક્ષણ થાય છે. – સહમત ?
- કોણીય ગતિ કરતાં પદાર્થ માટે વિભાગ-Aમાં આપેલ આલેખને અનુરૂપ વિભાગ B માંની યોગ્ય ગતિ સાથે સાંકળો.

વિભાગ-A

વિભાગ-B

- (p) કોણીય પ્રવેગ શૂન્ય હોય તેવી ગતિ
- (q) કોણીય પ્રવેગ અચળ હોય તેવી ગતિ
- (r) કોણીય પ્રવેગ સમયનું વિધેય હોય તેવી ગતિ

8. 9. 10. પૃથ્વીના ગુરુત્વાકર્ષણને લીધે પૃથ્વીના કેન્દ્રથી r ($r \geq R$) અંતરે ગુરુત્વપ્રવેગ g છે. તો $\ln g - \ln r$ ના આલેખનો ઢાળ

વિભાગ - B

- નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [12]
- 11. પાર્સેકની વ્યાખ્યા આપી તેનો લંબાઈના SI એકમ સાથેનો સંબંધ યોગ્ય સમીકરણનો ઉપયોગ કરી મેળવો.
- 12. એક વિદ્યાર્થી ભૌતિક વિજ્ઞાનમાં પ્રચલિત એવા કોઈ એક કણનાં ચલિત દળ (moving mass) m અને સ્થિર દળ (rest mass) m_0 તથા કણનો વેગ v અને પ્રકાશની ઝડપ c વચ્ચેનો સંબંધ લગભગ સાચો યાદ રાખીને લખે છે. પરંતુ અચળાંક c ને ક્યાં મૂકવો તે ભૂલી જાય છે અને $m = \frac{m_0}{(1 - v^2)^{\frac{1}{2}}}$ લખે છે. પારિમાણિક વિશ્લેષણનાં આધારે દર્શાવો કે c ને ક્યાં મૂકવો જોઈએ ?
- 13. પૃથ્વીની સપાટીથી અમુક ઊંચાઈએ ઉડતા વિમાનની ઝડપ માપવાના એક પ્રયોગમાં અવલોકનકાર 3400m ઊંચાઈએ ઉડતા વિમાન માટેના 10 Sec ના સમયગાળા માટે બે બિંદુઓ A અને Bના સ્થાન નોંધે છે. આ બે બિંદુઓ અવલોકનકાર પાસેના બિંદુએ 30° નો ખૂણો અંતરે છે. તો અવલોકનકાર વિમાનની ઝડપ કેટલી નોંધશે ?

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

14. ટ્રેનના એક ઉભામાં તળિયા પર મૂકેલા એક પાર્સલનું દ્વયમાન 20 kg છે. પાર્સલના તળિયા અને ઉભાના તળિયાની સપાટી વચ્ચેનો સ્થિત ઘર્ષણાંક 0.15 હોય તો ટ્રેનના ઉભાના તળિયા પર રહેલ પાર્સલ સ્થિર રહે તે માટે ટ્રેનનો મહત્વમાં પ્રવેગ શોધો.

અથવા

14. ન્યૂટનના ગતિના ગ્રીજા નિયમ પરથી ફલિત થતાં કોઈપણ બે મુદ્દા લખો.
15. એક બિલ્ડિંગના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર રહેલ પંપ (મોટર) 30m^3 કદની ટાંકીને 15 મિનિટમાં ભરી શકે છે. જો ટાંકી ગ્રાઉન્ડથી 40 m ઊંચાઈએ હોય અને પંપની કાર્યક્ષમતા 30% હોય તો પંપ દ્વારા કેટલા વિદ્યુત પાવરનો ઉપયોગ થયો હશે ?
16. પૃથ્વીને નિયમિત દળ ઘનતા ધરાવતો ગોળો ધારીને જે પદ્ધતિનું સપાટી પર વજન 250 N હોય તો તેનું પૃથ્વીના કેન્દ્ર તરફ અડધા અંતરે વજન કેટલું હશે ?

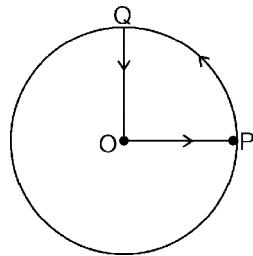
વિભાગ - C

- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)
- [18]

17. સંકલનની રીતનો ઉપયોગ કરીને આમી સેકન્ડમાં કાપેલ અંતર માટે સાબિત કરો કે

$$S_{n\text{th}} = v_0 + \frac{a}{2}(2n - 1), \text{ જ્યાં } v_0 = \text{પ્રારંભિક વેગ}, a = \text{પ્રવેગ}$$

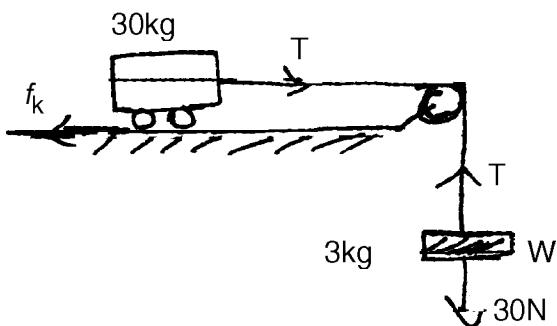
18. એક સાઈકલિસ્ટ 1 km ત્રિજ્યા ધરાવતા વર્તુળ પર O બિંદુથી ગતિ શરૂ કરી સૌ પ્રથમ O થી P જાય છે. ત્યારબાદ વર્તુળનાં પરિધિ પર ચાપ PQ પર ગતિ કરી પાછો QO માર્ગ O પર આવે છે. આ માટે 10 min સમય લાગે છે તો સાઈકલિસ્ટનું (1) કુલ સ્થાનાંતર (2) સરેરાશ ઝડપ (3) સરેરાશ વેગ શોધો.

19. એક ઓરડાની છત પરથી 3m લાંબી દોરી વડે 0.1 kg દળના લટકાવેલા એક ગોળાને દોલિત કરવામાં આવે છે. તેના મધ્યમાન સ્થાને ગોળાની ઝડપ 1 ms^{-1} છે. ગોળા જયારે (a) તેનાં કોઈ એક અંત્યસ્થાને હોય (b) તેના મધ્યમાન સ્થાને હોય ત્યારે દોરીને કાપવામાં આવે છે. તો ગોળાનો ગતિપથ કેવો હશે ?

અથવા

- 19.

આકૃતિમાં દર્શાવેલ ટ્રોલી અને સપાટી વચ્ચેનો ગતિક ઘર્ષણાંક 0.08 હોય તો બ્લોક અને ટ્રોલીના તંત્રનો પ્રવેગ કેટલો હશે ? દોરીમાં કેટલું તણાવ હશે ? ($g = 10 \text{ ms}^{-2}$ લો) દોરીનું દળ અવગારો.

20. એક પવનયક્કીનાં પાંખિયા ફરે ત્યારે A જેટલા ક્ષેત્રફળનું વર્તુળ આવરી લે છે. (a) જો પવન \vec{V} વેગથી આ વર્તુળને લંબરૂપે વહેતો હોય તો t સમયમાં કેટલા દળની હવા તેમાંથી પસાર થશે? (b) હવાની ગતિ ઊર્જા કેટલી હશે? (c) ધારો કે પવનયક્કી પવન ઊર્જાની 50% ઊર્જાનું વિદ્યુત ઊર્જામાં રૂપાંતર કરે છે. અને $A = 30\text{m}^2$, $v = 36 \frac{\text{km}}{\text{h}}$, તથા હવાની ઘનતા 1.2 kg m^{-3} છે તો કેટલો વિદ્યુત પાવર ઉત્પન્ન થશે?
22. એક વ્યક્તિ ઘૂમતા પ્લેટફોર્મ પર ઊભો છે. તેના સમક્ષિતિજ ટણાર રાખેલ દરેક હાથમાં 5kg વજન ધરાવે છે. પ્લેટફોર્મની કોણીય ઝડપ 30 પરિભ્રમણ પ્રતિ મિનિટ છે. આ વ્યક્તિ તેના બંને હાથ તેના શરીરની નજીક લાવે છે, જેમાં દરેક વજનનું અક્ષથી અંતર 90 cm થી બદલાઈને 20 cm થાય છે. આ વ્યક્તિની પ્લેટફોર્મ સાથેની જડત્વની ચાકમાત્રા 7.6 kgm^2 જેટલી અચળ લેવામાં આવે છે.
- (a) તેમની નવી કોણીય ઝડપ કેટલી હશે? ઘર્ષણ અવગાણો.
 (b) શું ગતિઊર્જ આ પ્રક્રિયામાં સંરક્ષિત છે? જો ના, તો આ પરિવર્તન ક્યાંથી આવે છે?

અથવા

22. પૃથ્વીનાં ઉપગ્રહ માટે આવર્તકાળ T નું સૂત્ર મેળવો અને તેને કેપ્લરનાં આવર્તકાળનાં નિયમ સ્વરૂપે દર્શાવો.

વિભાગ - D

- નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ) [10]
23. કોઈ એક કણ $t = 0$ સમયે $(2, 5)$ m બિંદુએથી $10.0 \hat{j} \text{ ms}^{-1}$ ના વેગથી ગતિ શરૂ કરે છે. અને XY સમતલમાં તેનો અચળ પ્રવેગ $(8.0 \hat{i} + 2.0 \hat{j}) \text{ ms}^{-2}$ છે. તો (a) ક્યા સમયે તેનો X - યામ 18 m થશે? આ સમયે તેનો Y - યામ કેટલો હશે? (b) આ સમયે તેની ઝડપ કેટલી હશે?
24. જડત્વની ચાકમાત્રા અંગે લંબ અક્ષ પ્રમેય અને સમાંતર અક્ષ પ્રમેય લખો. તેમનો ઉપયોગ કરી m દ્વયમાન અને R ત્રિજ્યા ધરાવતી તક્તીની ધારને સ્પર્શક અને તેના વાસને સમાંતર હોય તેવી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા મેળવો.

અથવા

24. બે સંદિશો માટે સંદિશ ગુણાકાર વ્યાખ્યાયિત કરો. ત્રિપરિમાણિક અવકાશમાં રહેલા સંદિશો \vec{A} અને \vec{B} માટે $\vec{A} \times \vec{B}$ નું સૂત્ર મેળવો. તે પરથી દર્શાવો કે આ બે સંદિશો વડે રચાતા ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ $\vec{A} \times \vec{B}$ નાં મૂલ્ય કરતા અનું હોય છે.

ધોરણ-11 જીવવિજ્ઞાન (056) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણિનો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણિની તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશળ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	14	15	04	08	09	50
ટકા	28%	30%	08%	16%	18%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	06	12
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	18
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	10
	કુલ	24 પ્રશ્નો	50 ગુણ

પ્રકરણાદીઠ - યુનિટદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	પ્રકરણાદીઠ ગુણભાર	યુનિટદીઠ ગુણભાર
1.	સજ્જવ વિશ્વ	05	યુનિટ-1 19 ગુણ
2.	જૈવિક વર્ગીકરણ	04	
3.	વનસ્પતિ સૂચિ	05	
4.	પ્રાણીસૂચિ	05	
5.	સપુષ્પી વનસ્પતિઓની બાધ્યાકાર વિદ્યા	05	યુનિટ-2 14 ગુણ
6.	સપુષ્પી વનસ્પતિઓની અંતઃસ્થ રચના	04	
7.	પ્રાણીઓમાં રચનાકીય આયોજન	05	
8.	કોષ : જીવનનો એકમ	06	
9.	જીવ અશ્વાઓ	05	યુનિટ-3 17 ગુણ
10.	કોષચક અને કોષ વિભાજન	06	
	કુલ ગુણ	50	50

નોંધ : પ્રાણિક પ્રકરણાદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરી શકશે, પરંતુ તમામ પ્રકરણોને સમાન ન્યાય મળે તેની કાળજ રાખવાની રહેશે. યુનિટદીઠ ગુણભારમાં ફેરફાર કરવાનો રહેશે નહીં.

ધોરણ-11 જીવવિજ્ઞાન (056) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

પ્રશ્નનો ક્રમ	પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	SECTION - A	
1 થી 10	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)	10
	<p>નોંધ : પ્રશ્ન નં. 1 થી 10 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. તેમાં બહુવિકલ્પી પ્રશ્નો, જોડકાં જોડો પ્રકારના પ્રશ્નો, ખરા-ખોટાં પ્રશ્નો, વિધાન-કારણ (A-R) પ્રકારાનાં પ્રશ્નો, સંગત-અસંગત પ્રશ્નો, ખાલીજગ્યા પૂર્તિ પ્રકારના પ્રશ્નો, મને ઓળખો (ઉખાણા) પ્રકારના પ્રશ્નો, વર્ગીકૃત પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછવાનાં રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> કોઈ એક જ પ્રકારના બધા જ પ્રશ્નો પૂછી શકાશે નહીં. 	
	SECTION - B	
11 થી 16	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો પૂછવા. (પ્રત્યેકનાં 2 ગુણ)	12
	<p>નોંધ : આ વિભાગના પ્રશ્નોમાં ફક્ત એક જ અંતરિક વિકલ્પ (Internal Option) રાખી શકાશે.</p>	
	SECTION - C	
17 થી 22	મધ્યમ જવાબી પ્રશ્નો પૂછવા. (પ્રત્યેકનાં 3 ગુણ)	18
	<p>નોંધ : આ વિભાગના પ્રશ્નોમાં ફક્ત એક જ અંતરિક વિકલ્પ (Internal Option) રાખી શકાશે.</p>	
	SECTION - D	
23 થી 24	દીર્ઘ જવાબી પ્રશ્નો પૂછવા. (પ્રત્યેકનાં 5 ગુણ)	10
	<p>નોંધ : આ વિભાગના પ્રશ્નોમાં ફક્ત એક જ અંતરિક વિકલ્પ (Internal Option) રાખી શકાશે.</p>	
	કુલ ગુણ	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

શ્રીરામ પણા

(୦୫୬) ମାନ୍ୟରେଣ୍ଟ : ହରିଜନ

50 : लिंग अंक

ફાર્માસિયા : 2

१०

ધોરણ-11 જીવવિજ્ઞાન (056) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

समय : 2 क्लाक

ନମୂନାର୍ଥ ପରିଚୟ

કુલ ગુણ : 50

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ A, B, C, D છે.

- (2) પ્રશ્ન નં. 01 થી 10 વિભાગ-Aમાં છે. દરેક પ્રશ્ન 1 ગુણનો છે.

(3) પ્રશ્ન નં. 11 થી 16 વિભાગ-Bમાં છે. દરેક પ્રશ્ન 2 ગુણનો છે.

(4) પ્રશ્ન નં. 17 થી 22 વિભાગ-Cમાં છે. દરેક પ્રશ્ન 3 ગુણનો છે

(5) પ્રશ્ન નં. 23 થી 24 વિભાગ-Dમાં છે. દરેક પ્રશ્ન 5 ગુણનો છે

(6) વિભાગ B, C, Dમાં આંતરિક વિકલ્પ આપવામાં આવેલ છે.

(7) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(8) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી લખવાનો રહેશે.

SECTION – A

- હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (પ્રશ્ન નં. 1 થી 10) (દરેક પ્રશ્ન 1 ગુણનો છે.) [10]

1. ટીટીકમ એસ્ટીવમનું કુળ કયું છે ?

- (A) પોએસી (B) મસ્કીડી (C) હોમીનીડી (D) એનાકર્ડિયેસી

2. નીચેનું વિધાન સાચું (T) અથવા ખોટું (F) છે તે જણાવો.

વિધાન : પ્રાઇવેટ ઉદ્યાનમાં પ્રાઇવેટોને મનુષ્યની સીધી દેખરેખ નીચે, સુરક્ષિત વાતાવરણમાં, જગતી પ્રાઇવેટોને રાખવામાં આવે છે.

3. મને ઓળખો : હું સૌથી નાનો કોષદીવાલ વગરનો કોષ છું, ઓક્સિજન વગર જીવી શરૂ છું તથા વનસ્પતિઓ અને પ્રાણીઓમાં રોગ પેદા કરું છું.

4. જોડકાં જોડો :

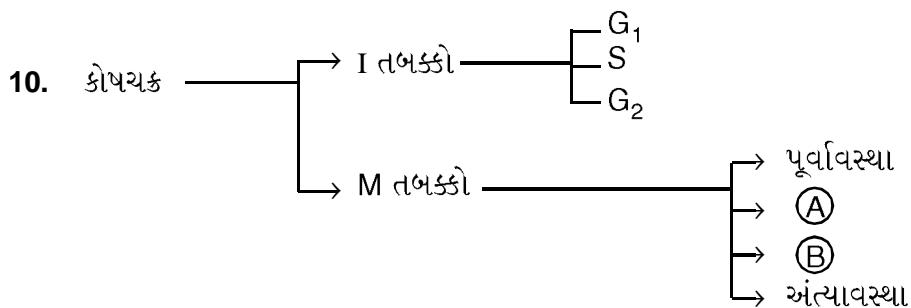
કોલમ-ના	કોલમ-નિયમ
(A) વર્ધનશીલ પેશી	(i) પ્રકાશસંશોધણા અને સંગ્રહ
(B) મૂદુતક પેશી	(ii) યાંત્રિક આધાર (iii) સાંક્રિય રીતે વિભાજનશીલ પેશી

(A) _____, (B) _____

5. ભિત્તિબંજનું સ્થાન અને કાર્ય જણાવો.

6. શબ્દભેદ આપો : પ્રાવર પંખ અને પારદર્શક પંખ
7. _____ જોડાણ પદાર્થને પેશીની બહાર નીકળતા અટકાવે છે.
8. DNA : A, G, T, C, :: RNA : _____
9. વિધાન A : કોલેજન આંતરકોષીય આધારક પદાર્થ છે.
વિધાન R : કોલેજન પૃથ્વી પરનું સૌથી પ્રભાવી પ્રોટીન છે.
 - (A) વિધાન A સાચું, વિધાન R સાચું અને વિધાન R એ વિધાન Aની સાચી સમજૂતી છે.
 - (B) વિધાન A સાચું, વિધાન R સાચું, પરંતુ વિધાન R એ વિધાન A ની સાચી સમજૂતી નથી.
 - (C) વિધાન A સાચું, વિધાન R ખોટું.
 - (D) વિધાન A ખોટું, વિધાન R સાચું.

ચાર્ટમાં આપેલ **(A)** અને **(B)** ની સાચી અવસ્થાના નામ જણાવો.

SECTION – B

- ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો : (પ્રશ્ન નં. 11 થી 16) (દરેક પ્રશ્ન 2 ગુણનો છે.) [12]
11. સૌ પ્રથમ ચેતાતંત્ર ધરાવતા પ્રાણી સમુદ્દરાયના ચાર લક્ષણો જણાવો.
અથવા
 11. સંપૂર્ણ દરિયાઈ તેમજ જૈવિકપ્રદીપ્તતા ગુણધર્મ ધરાવતા સમુદ્રાયના ચાર લક્ષણો જણાવો.
 12. બૂજોના હાથમાં પિચ્છફલકીય કલિકાંતરવિન્યાસ ધરાવતું પુષ્ય છે. તે જાણવા માંગો છે કે આ પુષ્યીય કુળની આર્થિક અગત્યતા કર્દ હશે ? તમે બૂજોને આ કુળની કોઈપણ બે આર્થિક અગત્યતા વિશે લખી આપો.
 13. એકસ્તરીય અધિચ્છદીય કોષો પૈકી વિશિષ્ટ રૂપાંતરણ પામેલ અને સ્ત્રાવી કાર્ય કરતી અધિચ્છદીય પેશી વર્ણવો.
 14. બેક્ટેરિયાની સપાટીય રચનાઓ વર્ણવો.
 15. ગોળી પ્રસાધનમાંથી નિર્મિણ પામેલ પુટિકીય સંરચનાના ઉત્સેચકોની માહિતી આપો.
 16. આનુવંશિક દ્રવ્ય અને આલ્કલીય પ્રોટીન દ્વારા નિર્મિણ પામેલ સંરચનાના કોઈપણ બે પ્રકાર વર્ણવો.

SECTION – C

- મધ્યમ જવાબી પ્રશ્નો : (પ્રશ્ન નં. 17 થી 22) (દરેક પ્રશ્ન 3 ગુણનો છે.) [18]
 - 17. નાશવંત અને જીવંત તેમજ પ્રાદેશિક, લુખ પ્રાણીઓની સમજ કેળવવા કેવા સ્થળની મુલાકાત લેશો? શા માટે ?
 - 18. અપૂર્ણ ફૂગ વિશે સમજૂતી આપો.
 - 19. ગર્ભસ્તરીય આયોજન આકૃતિ સહ સમજાવો.
 - 20. સ્ત્રીકેસરના તલસ્થ ભાગના સ્થાનના આધારે વનસ્પતિના લિંગી અંગના પ્રકારો સમજાવો.
 - 21. સમદ્વિપાર્શ્વ પર્ણની સમજૂતી આપો. (આકૃતિ જરૂરી નથી)

અથવા

- 21. વસંતકાળ અને શરદકાળની સમજૂતી આપો.
- 22. પ્રોટીનની સામાન્ય સમજૂતી આપો. પ્રોટીનના નામ અને કાર્યો જણાવો.

SECTION – D

- દીર્ઘ જવાબી પ્રશ્નો : (પ્રશ્ન નં. 23 થી 24) (દરેક પ્રશ્ન 5 ગુણનો છે.) [10]
 - 23. વનસ્પતિ જીવનચક્ર અને એકાંતરજનન સમજાવો.

અથવા

- 23. આવૃત્ત બીજધારી વનસ્પતિના લક્ષણો, નર તથા માદા જન્યુજનક, ભુષપુટનું વર્ણન અને ફ્લન સમજાવો.
- 24. પૂર્વાવસ્થાન ના વિવિધ તબક્કાઓ વર્ણવો.

ધોરણ-11 વિજ્ઞાન પ્રવાહ અંગ્રેજી (006) (FL)
પ્રથમ પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 2 કલાક

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	05	08	11	22	04	50
ટકા	10%	16%	22%	44%	08%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	14	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	10	10
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	07	14
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	02	06
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	01	04
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	06
	કુલ	35 પ્રશ્નો	50 ગુણ

વિભાગ દીઠ ગુણભાર

ક્રમ	વિભાગ	ગુણભાર
1.	Reading Skill	07
2.	Writing Skill	13
3.	Grammar	10
4.	Literature and Supplementary Reading	20
	Total	50

ધોરણ-11 વિજ્ઞાન પ્રવાહ અંગ્રેજી (006) (FL)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

Section A Prose

Prose : Comprehension Passage (02)

Fill in the Blank (Vocabulary) (02)

Prose : Textual Questions (06)

Section B (Poetry and Supplementary)

Poetry Comprehension (Stanza) (02)

Figures of Speech (02)

Poetry : Textual Questions (02)

Supplementary : Textual Questions (04)

Section C (Grammar)

Rectification of Errors (Paragraph) (4 errors) (02)

Select the Meaning of the Phrases/Idioms and Rewrite the sentences (02)

Punctuate the paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis) (02)

Direct - Indirect (Paragraph) (02)

Do as Directed (Transformation of Sentences) (02)

Section D (Reading)

Prose Comprehension (Unseen) (04)

Data Analysis / Note Making from the Speech (03)

Email Writing (Formal / Informal) (03)

Section E (Writing)

Report / Application Writing (04)

Essay Writing / Speech Writing (06)

BLUE PRINT FOR MODEL QUESTION PAPER FOR FIRST EXAM

STANDARD : 11

SUBJECT : English (FL) (006)

TIME : 2 Hours

TOTAL MARKS : 50

NO	Details	KNOWLEDGE	UNDERSTANDING	APPLICATION	Higher Order Thinking Skills (HOTS)								TOTAL				
					ANALYSIS / SYNTHESIS				INFERENCE / EVALUATION								
		O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	
Section A Prose																	
1	Prose Comprehension Passage				1(1)							1(1)				2(2)	
2	Fill in the Blank (Vocabulary)				1(2)							1(2)				2(4)	
3	Prose - Textual Questions				2(1)			2(1)								6(3)	
Section B (Poetry and Supplementary)																	
4	Poetry Comprehension (Stanza)				1(1)							1(1)				2(2)	
5	Figures of Speech											1(1)				2(2)	
6	Poetry : Textual Questions				2(1)			2(1)				2(1)				2(1*)	
7	Supplementary : Textual Questions															4(2)	
Section C (Grammar)																	
8	Rectification of Errors (Paragraph) (4 errors)											1(1)				2(2)	
9	Select the Meaning of the Phrases/Idioms and Rewrite the sentences				1(1)							1(1)				2(2)	
	Punctuate the paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis)											1(2)				2(4)	
10																	
11	Direct - Indirect (Paragraph)															2(1)	
12	Do as Directed (Transformation of Sentences)											2(2)				2(2)	
Section D (Reading)																	
13	Prose Comprehension (Unseen)				1(1)							1(1)				4(4)	
14	Data Analysis / Note Making from the Speech											1(1)				3(1)	
15	Email Writing (Formal / Informal)											3(1)				3(1)	
Section E (Writing)																	
16	Report / Application Writing											4(1)				4(1)	
17	Essay Writing / Speech Writing											6(1)				6(1)	
	SUB TOTAL				1(1)	4(2)	2(3)	2(2)	4(2)	4(6)	5(5)	2(1)	4(5)	1(1)	4(2)	3(1)	3(1)
	TOTAL				5(3)			8(7)		11(12)			22(11)		4(2)	5(3)	50(35)

NOTE: (1) Number in the bracket shows total NUMBER of the questions and number outside the bracket shows MARKS of the questions .

(2) * indicates optional marks.

(3) Blue Print may alter if the pattern/number of questions vary.

ધોરણ-11 વિજ્ઞાન પ્રવાહ અંગ્રેજી (006) (FL)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 50

SECTION : A

- **Read the following passage and select the appropriate answer for the questions from the options given below it:**

[02]

We have shifted –one hopes, irrevocably- from the mechanistic view of the world. It is a shift in human perceptions as revolutionary as that introduced by Copernicus who taught mankind in the sixteenth century the earth and other planets revolved round the sun. For the first time in human history there is a growing worldwide consciousness that the earth itself is a living organism- an enormous being of which we are parts. It has its own metabolic needs and vital process which need to be respected and preserved.

Questions:

1. The author points out the importance of green movement by _____.
(A) comparing it to revolutionary ideas of Copernicus
(B) calling it a holistic and ecological view
(C) calling it a mechanistic view
(D) calling it essential for human survival
2. The word ‘irrevocable’ means _____.
(A) immortal (B) changeable (C) irreversible (D) repairable

- **Fill in the blank with appropriate option from the brackets and write the answers only:**

[02]

[scattered, blaze , stiff, shroud]

The sun was setting and had lit her room and verandah with a ___3___ of golden light. We stopped halfway in the courtyard. All over the verandah and in her room right up where she lay dead and ___4___ wrapped in the red ___5___, thousands of sparrows sat ___6___ on the floor.

- **Answer the following questions in five to six sentences each:**
7. Children faced the situation more bravely than their elders. Discuss with reference to ‘We are not afraid to die
 8. Describe the changing relationship between the author and his grandmother. Did their feeling change for each other?
 9. Why was Howard Carter’s investigation resented?

SECTION : B

- Read the following verse and answer the questions given below.** [02]

Till the goldfinch comes, with a twittering chirrup
A suddenness, a startlement, at a branch end then sleek as lizard,
and alert and abrupt, she enters the thickness

- To what is the bird compared? Why?
- Describe the changes that occur at the arrival of the goldfinch .

- Select the figures of speech from the options given below:** [02]

- 'The sea holiday was her past, mine is her laughter,
Both wry with Laboured ease of loss'
(A) Irony (B) Metonymy (C) Oxymoron (D) Personification
- 'Eternal I rise impalpable out of the land and the bottomless sea.'
(A) Climax (B) Epigram (C) Hyperbole (D) Simile

- Answer the following question in five to six sentences:** [02]

- Describe the three phases of life as depicted in the poem 'A Photograph'.

OR

What does the phrase 'strange to tell' mean in the poem 'The Voice of the Rain'?

- Answer the following questions in five to six sentences each:** [04]

- 'The Address' is the story of human predicament that follows war. Explain.
- Comment on the role of Aram, the narrator, in the story, 'The Summer of a Beautiful White Horse.'

SECTION : C

- Rectify the errors:** [02]

errors	corrections
--------	-------------

The knight dragged on with an endless, bitterly (17) _____
cold routine of pump and working the radio. (18) _____

- Choose the correct meanings of the phrases/idioms and rewrite the sentences.** [02]

- Grandmother was taken ill the next morning. (sick, quiet, irritated)
- Dark clouds had scudded across the desert sky all day. (hastily moved over, reluctantly moved over, slowly moved over)

- Punctuate the following passage. [02]

She shook her head and said _____ 21 _____ 22 _____ I am afraid I can't find anyone of that name either here or any of our branches _____ 23 _____ I am sure he works here _____ 24 _____

- 25. Convert the following into indirect speech: [02]

Sue : Can I have a hug?

Jonathan : Why am I getting a hug now?

Sue : Because you are the best daddy in the whole world-and the best captain.

- Do as directed: [02]

26. This used to be the best half an hour of the day for her. [Change the degree]

27. I found a hammer,screws and canvas and I struggled back on deck. [Begin with 'As soon as']

SECTION : D

- Read the following passage and answer the questions given below it. [04]

The standard of medicine in the United States is generally agreed to be very high. There is no shortage of well qualified specialists, and there is a lot of individual attention. Treatment is backed up by the latest in the way of medical technology. Doctors and hospitals do their utmost not to make mistakes, because if they do they risk being made to pay out enormous sums in compensation.

But the American health care system has what look like insoluble problems. There are in fact two systems side by side. One is the private system run on the basis of free competition. The other is the public system which had to be created because such a large part of the population, including many of the elderly, could not afford to pay for the absurdly expensive private treatment.

The public system is vast. A huge proportion - more than 10 per cent - of the United States federal budget goes on it. Yet there are still very large numbers of Americans who are not covered even by this service. The government tries to keep expenditure down and so sets limits to the income of people using the system. Millions of the unemployed are another important group that is excluded.

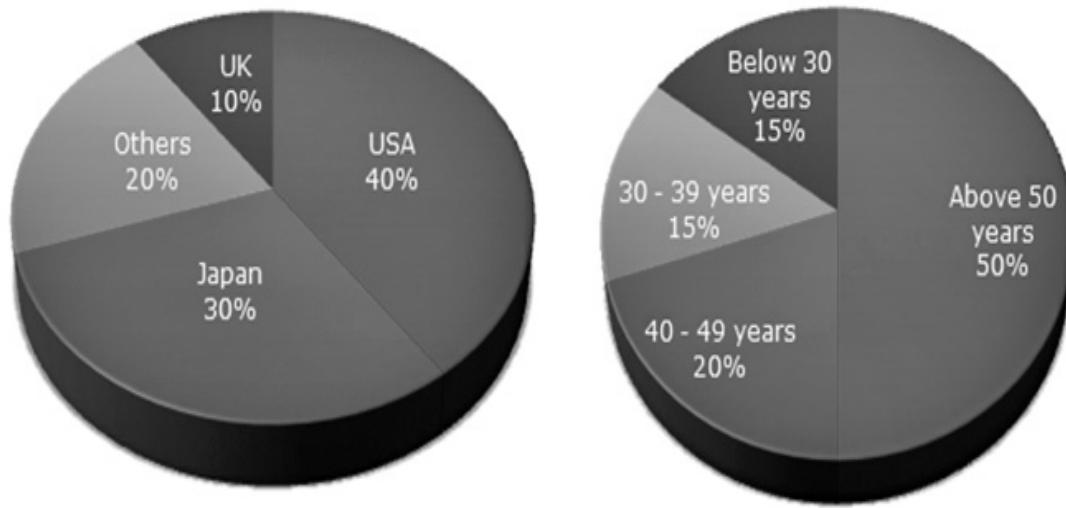
- 28. Comment on the standard of medicine in America.
- 29. What can patients expect with regard to treatment in the U.S.A.?
- 30. How does the government help in meeting the expenditure?
- 31. Who are excluded from the scheme?

32. Study the following chart and interpret it in six to seven sentences.

[03]

Distribution of Overseas Tourist Traffic from India.

OR

32. Read the following speech and prepare notes for the same.

25 May, 2011, IIT Hyderabad, Sangareddy district, Telangana, India

I have three visions for India. In 3000 years of our history people from all over the world have come and invaded us, captured our lands, conquered our minds. From Alexander onwards the Greeks, the Turks, the Moguls, the Portuguese, the British, the French, the Dutch, all of them came and looted us, took over what was ours. Yet we have not done this to any other nation. We have not conquered anyone. We have not grabbed their land, their culture and their history and tried to enforce our way of life on them. Why? Because we respect the freedom of others. That is why my FIRST VISION is that of FREEDOM. I believe that India got its first vision of this in 1857, when we started the war of Independence. It is this freedom that we must protect and nurture and build on. If we are not free, no one will respect us.

We have 10 percent growth rate in most areas. Our poverty levels are falling. Our achievements are being globally recognised today. Yet we lack the self-confidence to see ourselves as a developed nation, self-reliant and self-assured. Isn't this incorrect? MY SECOND VISION for India is DEVELOPMENT. For fifty years we have been a developing nation. It is time we see ourselves as a developed nation. We are among top five nations in the world in terms of GDP.

33. Write a letter in a digital form (email) to the Municipal Commissioner complaining about the negligence of proper supervision and maintenance of the public park in your area.

[03]

SECTION : E

34. The eco club of your school organized a tree plantation drive. Pits were dug, manure was mixed with soil, plants were obtained from nursery. The drive was inaugurated by the Director of Education. Write a report for publication in your school magazine in about 150 words about the drive.

[04]

OR

34. Sanjana, 63-Shriji Plaza, Central Point, Bharuch, responds to the following advertisement in 'The Times of India' dated September 14, 2017. Write an application for the same.

Wanted resourceful and result-oriented software engineers. Apply within 10 days to the Director, Sona Software Systems, 60, GIDC, Valsad.

35. **Write an essay in about 200 words on any one of the following topics.** [06]

(A) Entrance Examination - A boon or a bane (importance of exams-stress of entrance exams-benefits-disadvantages-your views)

(B) Importance of Moral Values

(Different moral values - their importance - never ending learning process - your views)

OR

35. On the occasion of Independence Day in your school, you have to deliver a speech on 'Unity in Diversity'. Write the same.
-

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (013) (SL) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	02	16	14	18	00	50
ટકા	04%	32%	28%	36%	00	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	17	17
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	02	04
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-1)	03	09
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-2)	02	10
	કુલ	34 પ્રશ્નો	50 ગુણ

વિભાગ દીઠ ગુણભાર

ક્રમ	વિગત	ગુણભાર
1.	Reading Comprehension	
	(1) Main Text (Prose)	08
	(2) Main Text (Poem)	02
	(3) Supplementary Reading	03
	(4) Unseen Reading	03
2.	Vocabulary	
	(1) Supplementary Reading	02
3.	Function / Grammar	16
4.	Writing	
	(1) Supplementary Reader (Summary)	03
	(2) Information Transfer	03
	(3) Paragraph Writing (Guided)	05
	(4) Report Writing	05
	Total	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (013) (SL) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)
પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

SECTION : A (Objective – 10 marks)

- Tick mark True or False against the following statements : [02]
- Find and write the nearest meaning : [02]
- Select the most appropriate language function given in the bracket and write against the sentence : [02]
- Select the most appropriate response : (M.C.Q.) [02]
- Select the most appropriate question to get the underlined word / phrase as answer: (M.C.Q.) [02]

SECTION : B (Reading comprehension - 9 marks)

- Read the extract and answer the questions : [06]
- Read the following passage and answer the questions given below it : [03]

SECTION : C (Reading comprehension 8 marks / Function -2 marks)

- Summary writing. [03]
- Read the news clipping and answer the questions : [03]
- Read the stanza and answer the questions : [02]
- Transformation [02]

SECTION : D (Functions : 8 Marks)

- Reported speech [03]
- Complete the sentence using the functions given in the brackets : [03]
- Editing [02]

SECTION : E (Writing : 13 Marks)

- Information transfer [03]
- Paragraph writing [05]
- Report writing [05]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચાતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUE PRINT FOR SAMPLE QUESTION PAPER FOR FIRST EXAM

STANDARD : 11 Science **SUBJECT : English (St) (013)**

TOTAL MARKS : 50

TIME: 2 Hours

SECTION	NO		KNOWLEDGE		UNDERSTANDING		APPLICATION		ANALYSIS & SYNTHESIS		INFERENCE & EVALUATION		TOTAL			
			TYPE OF QUESTION->		OB		VSA		SA		LA1		LA2			
			MARKS PER QUESTION->		1	1	2	3	4/5	1	1	2	3	4/5	1	
A	1	Content Based Questions (Main Textbook-Prose)	2 (2)													2 (2)
	2	Use of Vocabulary (Supplementary Reader)	2 (2)													2 (2)
	3	Identification the Functions (Classification)	2 (2)													2 (2)
	4	Respond to the Cues (Function Based)	2 (2)													2 (2)
	5	Recognising Appropriate Questions	2 (2)													2 (2)
B	6	Reading Comprehension (Main Textbook-Prose)	6 (6)													6 (6)
	7	Reading Comprehension (Supplementary Reader)	3 (3)													3 (3)
	8	Summary Writing (Supplementary Reader)	3 (1)													3 (1)
C	9	Reading Comprehension (Current Newspaper)	3 (3)													3 (3)
	10	Reading Comprehension (Main Textbook-Poem)	2 (2)													2 (2)
	11	Transformation of Paragraph (Time and Doer not important)	2 (1)													2 (1)
	12	Reported Speech	3 (1)													3 (1)
D	13	Complete the Sentences (Function Based)	3 (3)													3 (3)
	14	Editing (Underlined Parts or Blanks)	2 (1)													2 (1)
	15	Information Transfer	3 (1)													3 (1)
	16	Paragraph Writing (Guided)	5 (1)*													5 (1)
	17	Report Writing (Guided)	5 (1)													5 (1)

NOTE: (1) Number in the bracket shows total NUMBER of the questions and number outside the bracket shows MARKS of the questions . (2) * indicates optional marks.

[3] This Blue Print is for this sample question paper. Blue Print may be changed for other question paper

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (013) (SL) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 50

SECTION : A

- Tick mark True or False against the following statements : [02]
1. Physical disease occur mainly owing to wrong thought process.
2. Arunima sinha was a national level valley ball player.
- Find and write the nearest meaning : [02]
3. Abandon : leave – attempt – assure - bondage
4. Fascinating : factual – founder – attractive – unappealing
- Select the most appropriate language function given in the bracket and write against the sentence : [02]
(Expressing condition in the past, Indicating contrast)
5. Dhyey prepared the speech very nicely yet he was not selected.
6. Had you toiled well for NEET, you would have been qualified.
- Select the most appropriate response : [02]
7. Dharm : I feel uneasy today.
Jyot : _____ . (Giving suggestion)
(A) Please, go and take rest at home
(B) Don't work hard continuously
(C) If you are sick, you can consult a doctor
(D) You ought to take rest today.
- 8. Rakesh : Why do you praise Virat ?
Vraj : _____ . (Comparing a person)
(A) Virat plays nicely
(B) He plays faster than most other players
(C) Virat plays tactfully in every match.
(D) Virat's batting appeals to everyone so I praise him a lot
- Select the most appropriate question to get the underlined word / phrase as answer : [02]
9. The lieutenant wrote a few letters to his officer.
(A) How many letters did the lieutenant write to his officer ?
(B) What did the lieutenant write to his officer ?
(C) Whom did the lieutenant write letters ?
(D) Which type of letters did the lieutenant write to his officer ?

10. Nehru only visited some of the towns of the lower region of Garhwal.
 - (A) When did Nehru visit the Garhwal lower region ?
 - (B) Which regions of Garhwal did Nehru visit ?
 - (C) Did Nehru visit the towns ?
 - (D) Who visited some of the town to the lower region of Garhwal ?

SECTION : B

- **Read the extract and answer the questions :**

[06]

"No, Alibhai, no! We won't let you go. You have to tell us your hill stories," said Neelam. After lot of insistence he agreed to stay for two days. That night they all kept awake till late, sitting on his bed, listening to his interesting travel experiences. Alibhai began telling his story, "It was almost a couple of hours to the nearest village. I was only a few miles away from the border of India and Tibet. I was hungry and sat down to enjoy my lunch. It was totally quiet everywhere except some birds chirping sometimes.

11. What did Neelam insist Alibhai ?
12. Why did they all keep awake sitting on Alibhai's bed ?

Now it will be possible for human beings to acquire powers to manipulate the properties of matter. Autofab is now creating opportunities for manufacturers to satisfy the unique needs of customers. Inviting the customer into the design, development and production process will lead to unexpected new products. In Autofab, the customer is a co-constructor. Now product liability, other risks and patent rights may be shared with the customers. Automated fabrication will have a dramatic impact on society.

13. How is Autofab benefited for manufacturers ?
14. Why is the customer called a co-constructor in Autofab ?

Europeans in Mussourie wanted cultivation of new food crops like potatoes, leading to large-scale clearing of mixed oak forests. There was clearly a contradiction between the village people's basic needs, and the requirements of the state to earn money. In 1930, the people of Tehri - Gadhwal began a non-cooperation movement called satyagrah a form of peaceful resistance to obtain justice in opposition to the oppressive forest laws. In that year, a large number of people were killed in Tilari by the armed forces of the kingdom of Tehri-Gadhwal, when they formed a protest meeting against official forest policy.

15. Which crops did Foreigners want to cultivate ?
16. What was the purpose of non-cooperation movement ?

- **Read the following passage and answer the questions given below it : [03]**

It was the summer of 1936. The Olympic games were being held in Berlin. I wasn't worried about all this. I'd trained, sweated and disciplined myself for six years, with the games in mind. While I was going over on the boat, all I could think about was taking home one or two of those gold medals; I had my eye especially on the long jump. A year before I'd set the world record of 26 feet $\frac{1}{4}$ inches. Every one expected me to win that Olympic event hands down (without difficulty). I was in for a surprise. When the time came for the long jump trials, I was startled (surprised) to see a tall boy hitting the pit (jumping) at almost 26 feet on his practice leaps. He turned out to be a German named Luz Long. Every German was evidently hoping that he would win the jump. I too was determined to go out there and really prove myself.

Questions :

17. For which event of Olympic did the narrator train himself ?
18. Why was the narrator startled ?
19. What did the narrator wish ?

SECTION : C

- 20. **Read the following passage and write its summary. Suggest a suitable title to it : [03]**

The animal of the forest arranged a dance party and everybody was waiting for that moment and all the animals had a new dress but the flamingos which at that time were all white, didn't have anything to wear. They felt ugly and ridiculous and they didn't like any suit. Desperate they went to the owl's house who was the most prestigious dress maker of the forest. She designed for them a pair of striped, white and black trousers. These were the most marvellous suits that a flamingo had ever worn. Now they could go to the party. When the day came everybody was very happy, but the snakes were very worried about the flamingos' trousers, because they saw that the trousers were made of snake skin.

- **Read the news clipping and answer the questions : [03]**

3D Printing startups yet to get their mix right

On Friday, a family in France became the first in the world to move into a 3D printed house- which took all of 54 hours to print, and cost about 20 % less than an identical construction using more traditional solutions. Builders say it will become even faster and cheaper to 'print' homes in the years to come, and the technology will disrupt the industry. Last October, Netherlands opened the first 3D printed concrete bridge for cyclists which took three months to create.

Houses, furniture, toys, shoes, clothing, medical implants and even tissues and food are being 3D printed. Not yet on mass scale, but experiments are on. And space sounds enormously promising. In India progress has been slower. The technology is still used largely for school projects, which means funding is hard to come by. About 70 % of the demand in India for printers comes from educational institutions, compared to 50 % globally, says Gopal Krishna, co-founder of 3D printing venture Global 3D.

Questions :

21. How is 3D printing house cheaper ?
22. What do Builders believe about 3D technology ?
23. In India, the technology is still used largely for school projects. Why ?
- **Read the stanza and answer the questions :**

[02]

Now towering to the skies !

When but an idle boy,

I sought its grateful shade;

In all their gushing joy

Here, too, my sisters played.

My mother kissed me here;

My father pressed my hand-

Forgive this foolish tear,

But let that old oak stand.

Questions :

24. When did the poet seek the shade of tree ?
25. Write two rhyming pairs from the stanza.
- **Do as directed :**

[02]

26. Reema was a smart girl. She solved even tough problems related to science and maths. She was doing mental exercises when I met her.

Start like this : Reema is _____.

SECTION : D

27. Render the following dialogue into Indirect speech :

[03]

"What did you see at the top of the mountain ?" said Neelam

"Beautiful cubs," said Alibhai

"How wonderful it is !"

"Do you wish to come with me when I go ?"

• Complete the sentence using the functions given in the brackets : [03]

28. Junagadh is _____. (Comparing the city)

29. Go deep in your subject _____. (Expressing condition)

30. The novel is interesting _____. (Indicating contrast)

31. Rewrite the paragraph correcting the errors : [02]

However gentle the manager was, he did not show some sympathy towards Mr Verma. He always tolerate his justice.

SECTION : E

32. Study the following table and write in about 80 words to describe it : [03]

Teaching Staff of V.M. Khatri Arts and Commerce College – Total Staff : 300									
Sex		Qualification			Appointment		Age Group		
Male	Female	PG	M.Phil.	Ph.D.	Temporary	Permanent	25-30	31-45	Above 45
248	52	275	15	10	62	238	73	150	77

33. Write a paragraph in about 150 words using the key words : [05]

Each One – Tree One

[Points : man and trees – relationship – usefulness –duty towards trees – duty for future generation]

OR

Health - the precious wealth

(Points : health problems, generally avoided, hectic life style, wrong diet, importance of health, regular exercise)

34. Prepare a brief report on celebration of International Yog day in your school. [05]

(Points : 21st June International yog day, gathering, different types of asanas, positive effect, energetic environment).

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક ક્રોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	12	06	12	08	12	50
ટકા	24%	12%	24%	16%	24%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	17	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	16	06
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	02	04
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	08
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	02	12
	કુલ	39 પ્રશ્નો	50 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

	વિભાગ	ગુણભાર
1.	વિભાગ-A	09
2.	વિભાગ-B	09
3.	વિભાગ-C	12
4.	વિભાગ-D	08
5.	વિભાગ-E	12
	કુલ	50

BLUEPRINT

ମେଘ ହକ୍

(ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ) ୩୫ : ୧୨

50 : ଶିର୍ଜା ଏକ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ : 11 (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)		વિષય : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)		કુલ ગુણ : 50		સમય : 2 કલાક												
નંબર	વિભાગ	જ્ઞાન (Knowledge)				સમજ (Understanding)		ઉપયોગન (Application)				ઉચ્ચ વૈચારિક શીખણું (Synthesis/Analysis) અનુભૂતિ/સૂચનાં (Higher Order Thinking Skill)				કુલ		
		OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	LA 2 Marks	EA 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	LA 2 Marks	EA 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	LA 2 Marks	EA 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	LA 2 Marks	EA 4 Marks	
•	વિભાગ-A પ્રદાન																	
1.	હેતુલક્ષી પ્રદાનો	1(1)																1(1)
2.	અનુભૂતિ ટૂંકું પ્રદાનો		2(2)															2(2)
3.	ટૂંકું પ્રદાનો							2(1)										2(1)
4.	લાંબા પ્રદાનો																	4(1)*
•	વિભાગ-B ગ્રદ																	
5.	હેતુલક્ષી પ્રદાનો	1(1)																1(1)
6.	અનુભૂતિ ટૂંકું પ્રદાનો		2(2)															2(2)
7.	ટૂંકું પ્રદાનો							2(1)										2(1)
8.	લાંબા પ્રદાનો																	4(1)*
•	વિભાગ-C વ્યાકરણ																	
9.	હેતુલક્ષી પ્રદાનો		6(12)					2(3)										8(15)
10.	અનુભૂતિ ટૂંકું પ્રદાનો																	4(4)
•	વિભાગ-D અંગ્રેજી																	
11.	ગ્રદ્યાંત્ર અને પદ્ધતિક્રિયા																	8(8)
•	વિભાગ-E લોભનકાંઈતા																	
12.	નિર્ધારિતા																	
13.	અનુભૂતિ/વિચારવિસ્તાર																	
	Sub Total	8(14)	4(4)					2(3)	4(2)		4(4)	8(2)		8(8)		12(6)	8(8)	50(39)
	Total							12(18)			6(5)					12(2)		50(39)

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

- સૂચનાઓ : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 (2) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.
 (3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુજરાતી દર્શાવે છે.
 (4) લેખન સજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

- નીચેના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.
 1. (હેતુલક્ષી પ્રશ્ન એક જ રહેશે.) [01]
- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.
 (એક વાક્યમાં ઉત્તરવાળા બે પ્રશ્નો રહેશે.) [02]
- 2.
- 3.
- નીચેના પ્રશ્નનો ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો.
 (ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તરવાળો એક પ્રશ્ન રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે નહીં.) [02]
- 4.
- સવિસ્તર ઉત્તર આપો.
 (સવિસ્તર ઉત્તરવાળો એક જ પ્રશ્ન રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.) [04]
- 5.

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- નીચેના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.
 6. (હેતુલક્ષી પ્રશ્ન એક જ રહેશે.) [01]
- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.
 (એક વાક્યમાં ઉત્તરવાળા બે પ્રશ્નો રહેશે.) [02]
- 7.
- 8.
- નીચેના પ્રશ્નનો ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો.
 (ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તરવાળો એક પ્રશ્ન રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે નહીં.) [02]
- 9.

- સવિસ્તર ઉત્તર આપો.

(સવિસ્તર ઉત્તરવાળો એક જ પ્રશ્ન રહેશે જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)

[04]

10.

વિભાગ – C (વ્યાકરણ આધારિત)

- કોંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્યોનું રૂપાંતર કરો. (11, 12) [02]
- કોંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્યોનું પરિવર્તન કરો. (13, 14) [02]
- નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યય ખોટા વપરાયા હોય તો સુધારીને લખો. (15) [01]
નીચેના શબ્દોના અર્થભેદ લખો. (16, 17) [01]
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દો ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. (18, 19) [01]
- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. (20, 21) [01]
- નીચે આપેલા એક શબ્દ માટે યોગ્ય શબ્દસમૂહ લખો. (22, 23) [01]
- નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટરૂપ આપો. (24, 25) [01]
- નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારીને ફરી લખો. (26, 27) [01]
- નીચેના વાક્યોમાંથી સંયોજક શોધીને લખો. (28, 29) [01]

વિભાગ – D (અર્થગ્રહણ)

- કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (30 થી 33)
(આપેલ કાવ્યમાંથી કુલ ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે, દરેકનો એક ગુણ રહેશે.) [04]
- ગદ્યખંડ વાંચી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (34 થી 37)
(આપેલ ગદ્યખંડમાંથી કુલ ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે, દરેકનો એક ગુણ રહેશે.) [04]

વિભાગ – E (લેખન સર્જણતા)

- નિબંધલેખન (38) [08]
(આપેલ મુદ્રા પરથી આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
(ત્રણમાંથી કોઈપણ એક નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
- અહેવાલલેખન / અર્થવિસ્તાર (39) [04]
(આપેલ વિષય પર આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં અહેવાલ લખવાનો રહેશે.)

અથવા

(વિકલ્પમાં વિચાર-વિસ્તાર પૂછાશે.)

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 50

- સૂચનાઓ :**
- (1) પ્રત્યેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 - (2) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ છે.
 - (3) જમણી બાજુના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.
 - (4) લેખન સજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. [01]
- 1. ઉમાશંકર જોશીનું ઉપનામ જણાવો.
(A) દ્વિરેફ બાસુકિ (C) દશક (D) કાન્ત
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. [02]
- 2. નાવિક કોને કોને નાવમાં બેસાડવાની સંમતિ આપે છે ?
- 3. નગરમાં આગ લાગવાથી કોણ ભય અનુભવતું નથી ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોને બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો. [02]
- 4. નાયક નાયિકાને નહીં રોકાવા માટે કયું કારણ આપે છે ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોનો સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. [04]
- 5. ચંદ્રહાસને જોઈને વિષયા કેવા પ્રકારનું મનોમંથન અનુભવે છે ?

અથવા

- 5. ચકવાકી ચકવાકને ક્યાં જઈ વસવાનું કહે છે ? શા માટે ?

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : [01]
- 6. 'જીબ' પાઈના લેખકનું નામ જણાવો.
(A) રા. વિ. પાઈક (B) અખો (C) જ્યોતીન્દ્ર દવે (D) ભરત ભહુ
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [02]
- 7. જીબ દ્વારા કયા બે મોટાં કાર્યો થાય છે ?
- 8. વિકમ્યારિતમાં જ્યશંકરે કોની ભૂમિકા ભજવી હતી ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોને બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો. [02]
- 9. સુમનલાલને ખેસધારી વેપારીએ શા માટે થોભી જવા કહું ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નનો સવિસ્તર ઉત્તર જવાબ આપો. [04]
10. ‘પોસ્ટ ઓફિસ’ વાર્તાનો અંત તમારા શબ્દોમાં લખો.
- અથવા
10. અમૃતાનું પાત્રાલેખન કરો.

વિભાગ – C (વ્યાકરણ આધારિત)

- કોંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્યોનું રૂપાંતર કરો. [02]
11. મેં એક ગીત વાંચ્યું. (કમણિ વાક્ય બનાવો.)
12. સૌ રમવા દોડી જતાં. (ભાવે વાચક બનાવો)
- કોંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્યોનું પરિવર્તન કરો. [02]
13. અતિશય ગરમી લાગે છે. (નિષેધ વાક્ય)
14. ગાડી ઉપરે એટલે તકલીફ પડે. (સંભાવનાર્થે વાક્ય બનાવો.)
- નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યય ખોટા વપરાયા હોય તો સુધારીને લખો. [01]
15. કોઈમાં આશા નહોતી કે હું જીવીશ.
- નીચેના શબ્દોના અર્થભેદ લખો. [01]
16. ચિર-ચીર
17. રતિ-રતી
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દ ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. [01]
વિભાગ ‘અ’	વિભાગ ‘બ’
18. દરવાજો	આધાર, સમર્થન
19. ટેકો	ગગન, અંબર
બારણું, કમાડ
- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. [01]
20. આશા
21. ટાઢ
- નીચે આપેલા એક શબ્દ માટે યોગ્ય શબ્દસમૂહ લખો. [01]
22. ગીની
23. નખશિખ
- નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટરૂપ આપો. [01]
24. બજે
25. ઝારું

- નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારી ફરી લખો. [01]
- 26. વિશુધ
- 27. શીક્ષિત
- નીચેના વાક્યોમાંથી સંયોજક શોધીને લખો. [01]
- 28. જે પત્ર લખ્યું તે લાવો સ્વામી.
- 29. લે એક વાત કર એટલે હું આખી ફાંટ લઈ લઉં.

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. [04]

ચાલ ફરીએ !

માર્ગમાં જે જે મળે તેને હદ્યનું બાલ ધરીએ !

બહારની ખુલ્લી હવા

આવે અહીં, ક્યાં વૈ જવા ?

જ્યાં પથ નવા, પંથી નવા;

એ સર્વનો સંગાથ છે તો નિત નવા કેં તાલ કરીએ !

એકલા રહેવું પડી ?

આ સૃષ્ટિ છે ના સાંકડી !

એમાં મળી જો બે ઘડી

ગાવા વિષે, છુવા વિષે; તો આજની ના કાલ કરીએ

ચાલ ફરીએ !

— નિરંજન ભગત

પ્રશ્નો :

- 30. કવિ ‘હદ્યનું વહાલ’ શબ્દ દ્વારા શું સૂચવે છે ?
- 31. સર્વના સંગાથ દ્વારા શું થશે ?
- 32. કવિના મતે જીવન કેવું છે ?
- 33. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.
- નીચેનો ગદખંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. [04]

માધવપુર સૌરાષ્ટ્રના સાગરકાંઠાનું વૃદ્ધાવન છે; માધવપુર ભારતીય ધર્મસાધનાનું સંગમસ્થળ છે. સાધકોનો માળો અને ભક્તોનો મેળો છે માધવપુર. અહીં સદીએ સદીએ મહાન સંતો આવ્યા છે. સમયદેવતાનો રથ અહીં થોલ્યો છે, ગીતો અને મંત્રો સાંભળવા સાગરકાંઠાની પૂર્વે લીલુંછમ મધુવન છે, પૂર્વે વિષ્ણુએ મધુદૈત્યનો અહીં વધ કરેલો, ગદાવાવમાં ગદા ધોયેલી, એથી આ ભૂમિ તપસ્યા માટે વધુ-અનુકૂળ બની એવો ‘સ્કંદપુરાણ’માં ઉલ્લેખ છે. લોકો મધુવનને રૂપેણવન પણ કહે છે. પણ્યિમે ધવલ ઉજ્જવળ રેતીનો અનંતપણ છે. ચાલ્યા જ કરો — દક્ષિણ બાજુ જાઓ તો દ્વારકાધીશનાં, વચ્ચે

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

આવે સુદામાપુરી - પોરબંદર. એનીય વચ્ચે સંગમ-નારાયણની દેરીઓ આવશે; સૂર્યનારાયણની મૂર્તિઓ જોવા મળશે. વીતેલાં સેંકડો બલ્કે હજારો વર્ષો સાથે તમારી વર્તમાન ક્ષણો વાતો કરશે. જગતની ત્રિકાલ સંધ્યાના તમે સાક્ષી બનશો.

34. પશ્ચિમ દિશામાં શેનો પટ આવેલો છે ?
35. ભારતીય ધર્મસાધનાનું સંગમ સ્થળ કૃયું છે ?
36. મધુવનને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
37. ફકરાને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

વિભાગ - E (લેખન સજ્જતા)

- નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આપેલ મુદ્દાઓ આધારિત આશારે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. [08]

38. એક નાટ્યકલાકાર બોલે છે.

પ્રસ્તાવના - કલાકારનો જન્મ - પ્રેરણા - પ્રથમ નાટક - સંઘર્ષ - સફળતા - સુખદુઃખના પ્રસંગો - વર્તમાન પરિસ્થિતિ - ઉપસંહાર.

અથવા

38. શહેરી જીવનની સમસ્યાઓ

પ્રસ્તાવના - દેશમાં વિકાસ - ગામ-શહેરોમાં રોજગારી - વસ્તી - પ્રદૂષણ - શહેરી જીવનની સમસ્યાઓ - ઉપસંહાર.

અથવા

38. જળ એ જ જીવન

પ્રસ્તાવના - પૂર્ણી પર જીવસૂષિ - માનવ, પ્રાણી, વનસ્પતિજીવન - પાણીનું મહત્વ - વર્તમાન સમસ્યાઓ - વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ - ઉપસંહાર.

- નીચે આપેલા વિષય પર આશારે 100 શબ્દોમાં અહેવાલ લખો. [04]

39. તમારી શાળામાં ઉજવાયેલ 'વિશ્વ વન દિવસ'નો આશારે સો શબ્દોમાં અહેવાલ લખો.

અથવા

- નીચે આપેલ પંક્તિનો આશારે 100 શબ્દોમાં વિચાર-વિસ્તાર કરો.

39. 'કોઈ મારા માર્ગમાં કંટક ભલેને પાથરે;

પુષ્પ તેના માર્ગમાં વેરીશ હું, વેરીશ હું.'

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક ક્રોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	14	06	10	08	12	50
ટકા	28%	12%	20%	16%	24%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	16	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	12	12
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	02	04
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	04	16
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	કુલ	35 પ્રશ્નો	50 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

	વિભાગ	ગુણભાર
1.	વિભાગ-A	09
2.	વિભાગ-B	09
3.	વિભાગ-C	12
4.	વિભાગ-D	08
5.	વિભાગ-E	12
	કુલ	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT

પ્રથમ પરીક્ષા

ધોરણ : 11 (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

વિષય : ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા)

કુલ ગૃહા : 50

સમય : 2 કલાક

નંબર	વિભાગ	જ્ઞાન (Knowledge)	સમજ (Understanding)								ઉપયોગ (Application)								ઉચ્ચ વૈગાહિક ક્રોશલ્ય (Higher Order Thinking Skill)								કુલ	
			અભ્યાસ				અભ્યાસ				અભ્યાસ				અભ્યાસ				અભ્યાસ				અભ્યાસ					
			OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	
•	નિયાગ-A પ્રદેશ																											
1.	દેખાયેલી પ્રશ્નાનો	1(1)																										1(1)
2.	અનિર્ણયુદ્ધ પ્રશ્નાનો	2(2)																										2(2)
3.	દ્વારા પ્રશ્નાનો																											2(1)
4.	લાંબા પ્રશ્નાનો																											4(1)
•	નિયાગ-B જગ્યા																											
5.	દેખાયેલી પ્રશ્નાનો	1(1)																										1(1)
6.	અનિર્ણયુદ્ધ પ્રશ્નાનો	2(2)																										2(2)
7.	દ્વારા પ્રશ્નાનો																											2(1)
8.	લાંબા પ્રશ્નાનો																											4(1)
•	નિયાગ-C વાર્ષરિક્ષા																											
9.	દેખાયેલી પ્રશ્નાનો	8(14)																										8(14)
10.	અનિર્ણયુદ્ધ પ્રશ્નાનો																											4(4)
•	નિયાગ-D પરસ્પરમાત્મા																											
11.	અન્યશ્રીઓનું																											4(4)
12.	સંસ્કૃતીકરણ																											4(1)
•	નિયાગ-E લોભનામણજ્ઞાત																											
13.	નિયાગનું																											8(1)*
14.	પ્રાણીઓનું/અધ્યાત્માન																											4(1)
Sub Total		10(16)	4(4)																									4(1)
Total			14(20)																									50(35)
																												12(2)
																												8(5)
																												10(4)
																												50(35)

નોંધ : 1. દીક્ષાની અદરનો અંક પ્રશ્નાની સંખ્યા દર્શાવે છે તથા કોષ્ટકી અહારનો અંક પ્રશ્નાની ગુણ દર્શાવે છે.

2. * ફિલ્ડ વિનામી પ્રશ્નાનો અંક પ્રશ્નાની વિકલ્પ દર્શાવે છે.

3. આ બિલ્ડિન્ટ નમૂનાનું છે, જેના આપાએ અધીક્ષેપ પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવામાં આવે છે.

4. અન્ય નવા પ્રશ્નપત્ર માટે મનુષ્યવાર ફાળેલ ગુજરાતી મધ્યાદ્યમી અનુબંધ બિલ્ડિન્ટ છે.

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

- પ્રથમ પરીક્ષામાં સાટેમ્બર સુધીનો અને દ્વિતીય પરીક્ષામાં જાન્યુઆરી સુધીનો અભ્યાસક્રમ પૂછાશે.

સૂચનાઓ : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(2) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.

(3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.

(4) લેખન સજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ધ આધારિત)

- નીચેના પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 1) [01]
(હેતુલક્ષી પ્રશ્ન એક જ રહેશે.)
- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. [02]
(એક વાક્યમાં ઉત્તરવાળા બે પ્રશ્નો રહેશે.) (પ્રશ્ન નં. 2 થી 3)
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 4) [02]
(બે-ત્રણ વાક્યના ઉત્તરવાળો એક પ્રશ્ન રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે નહીં.)
- સવિસ્તર ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 5) [04]
(સવિસ્તર ઉત્તરવાળો એક જ પ્રશ્ન રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)

વિભાગ - B (ગદ્ધ આધારિત)

- નીચેના પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 6) [01]
(હેતુલક્ષી પ્રશ્ન એક જ રહેશે.)
- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 7 થી 8) [02]
(એક વાક્યમાં ઉત્તરવાળા બે પ્રશ્નો રહેશે.)
- નીચેના પ્રશ્નનો ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 9) [02]
(ત્રણ-ચાર વાક્યના ઉત્તરવાળો એક પ્રશ્ન રહેશે જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે નહીં.)
- સવિસ્તર ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 10) [04]
(સવિસ્તર ઉત્તરવાળો એક જ પ્રશ્ન રહેશે, જે આશરે 100 શબ્દોમાં લખવાનો રહેશે.)

વિભાગ - C (વ્યાકરણ આધારિત)

- નીચે આપેલાં વાક્યો ભાષાની દર્શિએ સુધારીને ફરીથી લખો. (પ્રશ્ન નં. 11 થી 12) [02]

અથવા

- નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી પ્રત્ય્ય શોધીને લખો. (પ્રશ્ન નં. 11 થી 12)
- નીચે આપેલી કહેવત પાંચ-સાત લીટીમાં અર્થપૂર્ણ રીતે સમજાવો. (પ્રશ્ન નં. 13 થી 14) [02]
- નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (પ્રશ્ન નં. 15 થી 16) [02]
- નીચે આપેલ તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટરૂપ લખો. (પ્રશ્ન નં. 17 થી 18) [01]
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દો ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. (પ્રશ્ન નં. 19 થી 20) [01]
- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. (પ્રશ્ન નં. 21 થી 22) [01]
- નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારી ફરીથી લખો. (પ્રશ્ન નં. 23 થી 24) [01]
- નીચેના શબ્દોની સંધિ છૂટી પાડો. (પ્રશ્ન નં. 25 થી 26) [01]
- નીચેના શબ્દોનો સમાસ ઓળખાવો. (પ્રશ્ન નં. 27 થી 28) [01]

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 29 થી 32) [04]
(આપેલ કાવ્યમાંથી કુલ ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે) (દરેકનો એક ગુણ રહેશે.)
- આપેલ ગદ્યખંડનું 1/3 ભાગમાં સંક્ષેપીકરણ કરો. (પ્રશ્ન નં. 33) [04]
(ગદ્યખંડ વાંચી ત્રીજી ભાગનું સંક્ષેપીકરણ કરવાનું રહેશે, જેના ચાર ગુણ રહેશે.)

વિભાગ - E (લેખન સજ્જતા)

- નિબંધલેખન (પ્રશ્ન નં. 34) [08]
(આશરે 200 શબ્દોમાં આપેલ મુદ્રા પરથી નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
(ત્રણમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
- પત્રલેખન / અર્થવિસ્તાર (પ્રશ્ન નં. 35) [04]
(આપેલ વિષય પર આશરે 100 શબ્દોમાં પત્ર લખવાનો રહેશે, વિકલ્પમાં અર્થવિસ્તાર લખવાનો રહેશે.)

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 50

- સૂચનાઓ : (1) પ્રત્યેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 (2) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ છે.
 (3) જમણી બાજુના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.
 (4) લેખન સજજતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : [01]
 1. 'દાદાજી' સાહિત્યકૂતિનો પ્રકાર જણાવો.
 (A) ચિંતનકથા (B) નવલિકા (C) નવલકથા ખંડ (D) ચરિત્રલેખ
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [02]
 2. શ્રીકૃષ્ણને શા માટે જગાડવામાં આવે છે ?
 3. વાધે ગાયને શું કહ્યું ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [02]
 4. પિતાજની ક્ષમાદદિ વિશે પુત્ર શું કહે છે ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો : [04]
 5. 'ભવિષ્યવેતા' કાવ્યમાં બહેને જોયેલું ભાઈનું ભાવિ તમારા શર્દોમાં લખો.

અથવા

5. 'હરિનાં દર્શન' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : [01]
 6. 'દિલાવરી' કૂતિના લેખકનું નામ જણાવો.
 (A) ચંદ્રકાન્ત મહેતા (B) દિલીપ રાણપુરા (C) રાધવજુ માધડ (D) હરિહર ભંડ
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [02]
 7. દોસ્તોયઝીએ વેનિસ જોવાને બદલે શું કર્યું ?
 8. ઈચ્છાશંકર ક્યાં વસવાટ કરતા હતા ?

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- નીચે આપેલા પ્રશ્નનો બે-ગ્રાણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [02]
- 9. કલામે પોતાની અંદર રહેલા બાળકને મૃત્યુ પામતો ક્યારે જોયો ? કેવી રીતે ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો : [04]
- 10. ‘ખરી મા’ શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

અથવા

10. ઈચ્છાશંકર મોટા દિલના હતા તેમ શા પરથી કહી શકાય ?

વિભાગ - C (વ્યાકરણ આધારિત)

- નીચે આપેલાં વાક્યો ભાષાની દણ્ણિએ સુધારીને ફરીથી લખો : [02]
- 11. ઈચ્છાશંકર ઘણી લીલાં સૂકા જોયા હતા.
- 12. પુસ્તક વિશે થોડે લખવાનો ઈચ્છા થાય છે.

અથવા

- નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી પ્રત્યય શોધીને લખો :
- 11. મારા મનમાં અમસ્તું જ હશે.
- 12. સુર સેવે કલ્પવૃક્ષને, ઋષિરાયજી રે.
- નીચે આપેલી કહેવતનો અર્થ સમજાવો : [02]
- 13. સો જોશી એક ડોશી
- 14. પોથીમાંનાં રીંગણાં
- નીચે આપેલ રૂઠિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો : [02]
- 15. પાતાળકૂવો ફૂટવો
- 16. તારું મારું સહિયારું ને મારું મારું આગવું.
- નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટરૂપ લખો : [01]
- 17. સુણ
- 18. બાયડી
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દો ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. [01]

‘અ’

‘બ’

19. સતત	રસ્તો, રાહ
20. મંજિલ	આતા-ભાઈ
નિરંતર, લગાતાર

- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો : [01]
21. ગુણ
22. વરદાન
- નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારીને ફરીથી લખો : [01]
23. નિમીત
24. કારકીર્દ
- નીચેના શબ્દોની સંધિ છૂટી પાડો : [01]
25. સૂર્યાસ્ત
26. સૂક્તિ
- નીચેના શબ્દોના સમાસ ઓળખાવો : [01]
27. લાલપીળું
28. આકાશપાતાળ

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- નીચે આપેલા કાવ્યને વાંચી, તેની નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (દરેકનો એક ગુણ) [04]
દેશ તો આજાદ થાતાં થઈ ગયો, તેં શું કર્યું ?
દેશ જો બરબાદ થાતાં રહી ગયો
એ પુણ્ય આગળ આવીને કોનું રહ્યું ?
'લાંઘુશુશ્વત, ઢીલ, સત્તાદોર, મામા-માશીના.
કાળાં બજારો, મોંઘવારી : ના સીમા !'
રોષથી સૌ દોષ ગોખ્યા, ગાળથી બીજાને પોંખ્યા.
આજ પોતાનેય શિરે આવે ન, જો !' તેં શું કર્યું ?
આપબળ ખર્ચું પૂરણ ? જો, દેશના ભાગ્યમાં તેં શું ભર્યું ?
સ્વાતંત્ર્યની કિંમત ચૂકવવી હર પળે.
સ્વાતંત્ર્યનાં ગઢ કંગરા : કરવત ગળે.
ગાડેલ, થા હુશિયાર તું દિનરાત નિજ સૌભાગ્યને શું નિંદશે ?
શી સ્વર્ગ દુર્લભ મૃત્તિકાનો પુણ્યમય તુજ પિંડ છે.
હર એક હિંદી હિંદ છે, હર એક હિંદી હિંદની છે જિંદગી
હો હિંદ સુરભિત કુલ્લદલ અરવિંદ : એ સ્વાતંત્ર્ય દિનની બંદગી.

— ઉમાશંકર જોશી

પ્રશ્નો :

29. આજાદી બાદ દેશની દશા કેવી થઈ ગઈ છે ?
30. કવિ દેશવાસી પાસેથી કેવી અપેક્ષા રાખે છે ?
31. સ્વાતંત્ર્ય દિને કવિ કઈ પ્રાર્થના કરે છે ?
32. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- આપેલ ગદ્યભંડને વાંચી તેનું 1/3 ભાગમાં સંક્ષેપીકરણ કરો :

[04]

33. સ્વામી રામદાસજી રામાયણ લખતા ને લખાતું જાય તેમ શિષ્યોને વાંચી સંભળાવતા. મારુતિ પણ તે સાંભળવા ગુપ્ત રૂપે આવીને બેસતા. સમર્થે લઘ્યું હતું કે, “મારુતિ અશોક વનમાં ગયો, ત્યાં તેણે ધોળાં ફૂલ જોયાં.” એ સાંભળતાવેંત મારુતિએ છતાં થઈને કહ્યું, “મેં ધોળાં ફૂલ જરા પણ જોયાં નથી. મેં જોયેલાં તે ફૂલ લાલ હતાં, તમે ખોટું લઘ્યું છે તે સુધારો.” સમર્થે કહ્યું, “મેં લઘ્યું છે તે બરાબર છે. તેંબોણાં જ ફૂલ જોયાં હતાં.” મારુતિએ કહ્યું, “હું જાતે ત્યાં જનારો ને હું કહું તે ખોટું ?” છેવટે તકરાર રામ રાજાની પાસે પહોંચી, રામચંદ્રે કહ્યું, “ફૂલ ધોળાં જ હતાં, પણ મારુતિની આંખ તે વખતે કોઈથી લાલચોળ થઈ ગઈ હતી, તેથી તે ધોળાં સર્ફેદ ફૂલો તેને લાલ લાલ દેખાતાં.” આ મીઠી વાતનો સાર એટલો કે દુનિયા તરફ જોવાની આપણી જેવી દણ્ણિ હશે તેવી દુનિયા આપણને દેખાશે.

– વિનોભાજી

વિભાગ – E (લેખન સજ્જતા)

- નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આપેલ મુદ્દાઓ આધારિત આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.

[08]

34. મા તે મા :

પ્રસ્તાવના – સમાજ – કુટુંબ – સંબંધો – ત્યાગ – બલિદાન – ઉપસંહાર.

અથવા

34. મારું પ્રિય પુસ્તક :

પ્રસ્તાવના – આધુનિક જીવન – મનોરંજનનાં સાધનો – પુસ્તકાલય – ઈ-પુસ્તકાલય – વાંચન – પ્રિય પુસ્તક – બોધ – જીવન પરિવર્તન – ઉપસંહાર.

અથવા

34. વરસતા વરસાદનું સૌંદર્ય :

પ્રસ્તાવના – ભારતની ઋતુઓ – ચોમાસું – ચારે તરફ સૌંદર્ય – ગામ – શહેર – નદી-તળાવ – આંદ-ઉત્સવ – ગગન – ભૂમિ – નવજીવન – ઉપસંહાર.

- નીચે આપેલા વિષય પર પત્રલેખન કરો :

[04]

35. તમારો મિત્ર રમતોત્સવમાં પ્રથમ નંબરે આવ્યો છે તેને અભિનંદન આપતો પત્ર લખો.

અથવા

- નીચે આપેલી પંક્તિનો આશરે 100 શબ્દોમાં અર્થવિસ્તાર કરો :

35. મને મળી નિષ્ફળતા અનેક,

તેથી થયો સફળ કેંક હું જિંદગીમાં.

કક્ષા-11 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2:00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાકિ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	06	12	12	08	12	50
ટકા	12%	24%	24%	16%	24%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	04	04
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	03	06
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-I)	03	12
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-II)	02	10
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	કુલ	23 પ્રશ્નો	50 ગુણ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

કક્ષા-11 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2:00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 50

વિભાગ કા ભારાંક

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	ગદ્ય વિભાગ	13
2.	પદ્ય વિભાગ	13
3.	વ્યાકરણ	12
4.	લેખન	12
	કુલ	50

વ્યાકરણ કા વિવરણ

ક્રમ	વિષયવસ્તુ	પૂર્ણાક
1.	સંધિ	02
2.	સમાસ	02
3.	પર્યાયવાચી / વિરોધી શબ્દ	02
4.	તત્સમ / તદ્ભવ	02
5.	ઉપસર્ગ / પ્રત્યય	02
6.	મુહાવરે	02
	કુલ	12

કક્ષા-11 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાકિ : 50

વિભાગ : A (ગદ્ય વિભાગ)

- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હોં, એસે દો પ્રશ્ન પૂછિએ। [02]
- દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો, એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ। [02]
- દસ-બારહ પંક્તિયો મેં ઉત્તર હો, એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ ઔર ઉસકે વિકલ્પ્ય મેં એક પ્રશ્ન દીજિએ। [05]
- સંસારભર વ્યાખ્યા કે લિએ કોઈ એક ગદ્યાંશ પૂછિએ। [04]

વિભાગ : B (પદ્ય વિભાગ)

- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર હોં, એસે દો પ્રશ્ન પૂછિએ। [02]
- દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો, એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ। [02]
- દસ-બારહ પંક્તિયો મેં ઉત્તર હો, એસા એક પ્રશ્ન પૂછિએ ઔર ઉસકે વિકલ્પ્ય મેં એક પ્રશ્ન દીજિએ। [05]
- સંસારભર વ્યાખ્યા કે લિએ કોઈ એક પદ્યાંશ પૂછિએ। [04]

વિભાગ : C (વ્યાકરણ)

- દો પ્રશ્ન સંધિ વિગ્રહ કે લિએ પૂછિએ। [02]
- દો પ્રશ્ન સમાસ વિગ્રહ કરકે ઉસકા ભેદ લિખને કે લિએ પૂછિએ। [02]
- દો પ્રશ્ન પર્યાયવાચી યા વિરોધી શબ્દ કે લિએ પૂછિએ। [02]
- દો શબ્દ તત્સમ રૂપ લિખને કે લિએ પૂછિએ। [02]
- દો પ્રત્યય યા ઉપસર્ગ નયે શબ્દ કે નિર્માણ કે લિએ પૂછિએ। [02]
- એક મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય પ્રયોગ કે લિએ પૂછિએ। [02]

વિભાગ : D (લેખન)

- કિસી એક વિષય પર 250 શબ્દો મેં નિબન્ધ પૂછિએ ઔર ઉસકે તીન વિકલ્પ્ય દીજિએ। [08]
- વિચાર-વિસ્તાર કે લિએ કોઈ એક પ્રશ્ન દીજાએ ઔર ઉસકા એક વિકલ્પ્ય ભી દીજાએ। [04]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT

પ્રથમ પરીક્ષા

ધોરણ : 11 વિષય : હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

ધોરણ : 11 વિષય : હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) કુલ ગુણ : 50 સમય : 2 કલાક

વિભાગ	જ્ઞાન (Knowledge)		જ્ઞાન (Understanding)		ઉપયોગ (Application)		સંપોરન/વિનિયોગ (Synthesis/Analysis)		અનુમાન/ફૂલંકન (Inferential/Evaluative)		કુલ										
	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	SA 2 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	SA 2 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 8 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Marks	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 8 Marks	
ગદ્ય	1(1)					1(1)	2(1)									4(1)					13(5)
પદ્ય	1(1)					1(1)	2(1)									4(1)					13(5)
ચાકરણ	4(4)					6(6)															12(11)
લેખન																					4(1) 8(1)* 12(2)
Sub. Total	4(4)	2(2)																			50(23)
Total	6(6)																			12(2)	50(23)

- નોંધ :** 1. કીસની અંદરની એક પુષ્ટિની સંખ્યા દર્શાવે છે તથા કીસની ભાગરની એક પુષ્ટિ ગુણ દર્શાવે છે.

2. * (કુલી વિભાગ) એ પ્રક્રિયા વિકલ્પ દર્શાવે છે.

3. આ ફૂલંકન નમૂનારૂપ છે, જેનાં આપણે આપેલ પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

4. અન્ય નવા પ્રક્રિયા માટે પ્રકરણવાર કાળવેલ ગુણાત્મકાની મહત્વમાં આલગ જરૂરિયાં હોઈ શકે.

કક્ષા-11 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) (002) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

પૂર્ણાકિ : 50

સૂચના :

1. ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં કુલ ચાર વિભાગ હૈ ।
2. સખી પ્રશ્ન અનિવાર્ય હૈ ।
3. સખી પ્રશ્નોં કે ઉત્તર ક્રમશઃ લિખિએ ।

વિભાગ : A

- નિમ્નલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં લિખિએ : [02]
 1. 'વિદાઈ-સંભાષણ' પાઠ કિસ પુસ્તક કા અંશ હૈ ?
 2. ધનરામ મોહન કો અપના પ્રતિ ઢુંઢી ક્યોં નહીં સમજીતા થા ?
- નિમ્નલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં લિખિએ : [02]
 3. મિયાં નસીરુદ્દીન કો નાનબાઇયોં કા મસીહા ક્યોં કહા ગયા હૈ ?
- નિમ્નલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દસ-બારહ પંક્તિયોં મેં લિખિએ : [05]
 4. 'નમક કા દારોગા' પાઠ કે આધાર પર પંડિત અલોપીદીન કે ચરિત્ર કે દોનોં પહ્લું પર પ્રકાશ ડાલિએ ।

અથવા

પઠિત પાઠ કે આધાર પર યહ કહ પાના કહું તક ઉચિત હૈ કિ ફિલ્મ કો સત્યજિત રાય એક કલા-માધ્યમ કે રૂપ મેં દેખતે હૈનું, વ્યાવસાયિક-માધ્યમ કે રૂપ મેં નહીં ?

- નિમ્નલિખિત ગદ્યાંશ કી સંસદર્ભ વ્યાખ્યા કીજિએ : [04]
 5. 'બિચારિએ તો, ક્યા શાન આપકી ઇસ દેશ મેં થી ઔર અબ ક્યા હો ગઈ । કિતને ઊંચે હોકર આપ કિતને નીચે ગિરે !'

વિભાગ : B

- નિમ્નલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં લિખિએ : [02]
 6. 'ઘર કી યાદ' કવિતા કે કવિ કા નામ લિખિએ ।
 7. માનવ શરીર કા નિર્માણ કિન પંચ તત્ત્વોં સે હુआ હૈ ?
- નિમ્નલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં લિખિએ : [02]
 8. લોગ મીરા કો બાવરી ક્યોં કહતે હૈ ?
- નિમ્નલિખિત પ્રશ્ન કા ઉત્તર દસ-બારહ પંક્તિયોં મેં લિખિએ : [05]
 9. કબીર ને નિયમ ઔર ધર્મ કા પાલન કરને વાલે લોગોં કી કિન કમિયોં કી ઓર સંકેત કિયા હૈ ?

અથવા

'વે આઁખે' કવિતા કા કેન્દ્રીયભાવ લિખિએ ।

- નિમ્નલિખિત પદ્યાંશ કા સંસદર્ભ વ્યાખ્યા કીજિએ : [04]
 10. કેસી મધુર મનોહર ઉજ્જ્વલ હૈ યહ પ્રેમ-કહાની ।
જી મેં હૈ અક્ષર બન ઇસકે બનું વિશ્વ કી બાની ।

વિભાગ : C

- નિમનલિખિત શब્દોં કે પર્યાયવાચી શબ્દ લિખિએ : [02]
 - 11. ગિરિ
 - 12. તમ
- નિમનલિખિત શબ્દોં કા સંધિ-વિચ્છેદ કીજિએ : [02]
 - 13. શિવાલય
 - 14. અત્યંત
- નિમનલિખિત શબ્દોં કા સમાસવિગ્રહ કરકે સમાસ કા નામ લિખિએ : [02]
 - 15. દોપહર
 - 16. દશાનન
- નિમનલિખિત શબ્દોં કા તત્ત્વમ રૂપ લિખિએ : [02]
 - 17. પીપર
 - 18. દરપન
- નિમનલિખિત પ્રત્યય દ્વારા નયા શબ્દ બનાઇએ : [02]
 - 19. વાન
 - 20. આઈ
- નિમનલિખિત મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય-પ્રયોગ કીજિએ : [02]
 - 21. કાના-ફૂસી કરના

વિભાગ : D

- નિમનલિખિત વિષય પર લગભગ 250 શબ્દોં મેં નિબંધ લિખિએ : [08]
 - 22. સ્ત્રી શિક્ષા

અથવા

વિજ્ઞાન કે બઢતે ચરણ

અથવા

મેરી પ્રિય ફિલ્મ

અથવા

કમ્પ્યુટર યુગ
- નિમનલિખિત કા વિચાર-વિસ્તાર કીજિએ : [04]
 - 23. માનવ સેવા હી પ્રભુ સેવા હૈ ।

અથવા

સમય સબકો માઁજતા હૈ ।

ધોરણ-11 હિન્દી (009) (દ્વિતીય ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	12	08	16	04	10	50
ટકા	24%	16%	32%	08%	20%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	04	04
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	03	06
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	24
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	06
	કુલ	24 પ્રશ્નો	50 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

વિભાગ	ગુણ
પદ્ધતિ	12
ગાંધી	14
વ્યાકરણ	10
લેખન	14
કુલ	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT

પ્રથમ પરીક્ષા

વિષય : હિન્દી (દ્રિતિય ભાષા) (009)

કુલ ગુણ : 50

ધોરણ : 11

સમય : 2 કલાક

વિગત	જ્ઞાન (Knowledge)						સમજ (Understanding)						ઉપયોગન (Application)						ઉચ્ચ વૈચારિક ક્રિકાણ્ય (Higher Order Thinking Skill)						કુલ
	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 6 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 6 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 6 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA 2 Marks	LA 4 Marks	EA 6 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark			
પદ	1(1)					1(1)	2(1)									8(2)									12(5)
ગદ્ય	1(1)					1(1)	4(2)									8(2)									14(6)
વ्याकरण	8(8)	2(2)																							10(10)
લેખન કાર્ય																4(1)									4(1)
																									14(3)
Sub Total	10(10)	2(2)																							10(2)
Total		12(12)														8(5)									50(24)

નોંધ :

1. ઉચ્ચ ધ્રુવિના ખાતા એક પ્રશ્નનો એક ધ્રુવિ છે. જ્યારે કુલની કોલમમાં દોસ્તમાં પ્રશ્નની સંખ્યા એક અને કોંકસ્તની બાહ્ય ગુણની એક સંખ્યા દર્શાવે છે.

2. * નિશાની એ પ્રશ્નપત્ર અથવા પ્રશ્નને દર્શાવે છે.

3. પ્રશ્નપત્રમાં અપૃથિત ગદ્ય સમીક્ષા વિધાયની વિધક્ષા અનુસાર પહોંચાડી કરવી.

4. આ નમૂનાનું પ્રશ્ન પરિચય છે. તો તેના આધુનિક પ્રશ્નપત્ર તેથી પ્રશ્નપત્ર તેથી પ્રશ્નપત્ર તેથી રહેશે.

કક્ષા-11 હિન્દી (009) (દ્વિતીય ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાકિ : 50

વિભાગ : A (પદ્ય)

	અંક	કુલ અંક
● બહુ વિકલ્પ પ્રશ્ન	01	12
● એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે પ્રશ્ન	01	
● દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસા પ્રશ્ન	02	
● પાંચ-છઃ વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસે પ્રશ્ન ઔર ઇસકા એક આંતરિક વિકલ્પ ભી દીજાએ ।	08	

વિભાગ : B (ગદ્ય)

● બહુ વિકલ્પ પ્રશ્ન	01	14
● એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો એસે પ્રશ્ન	01	
● દો-તીન વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસા પ્રશ્ન	04	
● પાંચ-છઃ વાક્યો મેં ઉત્તર હો એસે પ્રશ્ન ઔર ઇસકા એક આંતરિક વિકલ્પ ભી દીજાએ ।	08	

વિભાગ : C (વ્યાકરણ)

● સમાનાર્થી શબ્દ - દો	02	10
● વિલોમ શબ્દ - દો	02	
● પ્રત્યય - દો	02	
● ઉપસર્ગ - દો	02	
● મુહાવરેં - દો	02	

વિભાગ : D (લેખન કાર્ય)

● કિસી એક વિષય પર 250 શબ્દોં કા નિબંધ પૂછીએ, ઉસકે વિકલ્પ મેં દો અતિરિક્ત નિબંધ દીજાએ ।	06	14
● પાઠ્યપુસ્તક મેં દિએ હુએ પત્ર-નમૂના કે અનુસાર કોઈ એક પત્ર પૂછીએ ।	04	
● એક ગદ્યાંશ કા ભાવાર્થ સ્પષ્ટ કરને કે લિએ પૂછીએ એવં ઉસકા એક વિકલ્પ ભી દીજાએ ।	04	

અથવા

અનુવાદ

કક્ષા-11 હિન્દી (009) (દ્વિતીય ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 ઘંટે

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

પૂર્ણાક : 50

વિભાગ : A (પદ્ય)

- સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર દીજાએ । [01]
- 1. અબ્રાહમ લિંકન ને યહ પત્ર કિસકો લિખા થા ?
(A) અપને પુત્ર કો (B) અપને શિક્ષક કો
(C) પુત્ર કે શિક્ષક કો (D) અપને મિત્ર કો
- નિમલિખિત પ્રશ્ન કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં દીજાએ । [01]
- 2. જગત કે લોગ કિસ પર જલદી વિશ્વાસ કરતે હું ?
- નિમલિખિત પ્રશ્ન કે ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં દીજાએ । [02]
- 3. કૌન સે લોગ ઈશ્વર સે દૂર હૈ ?
- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર પાઁચ-છ વાક્યોં મેં દીજાએ । [08]
- 4. પરશુરામ કા કોથ દેખકર લક્ષ્મણજી ક્યા કહતે હૈ ?
- 5. સડકોં પર આજ ભી સાઇકિલ ક્યોં ચલાઈ જાતી હૈ ?

અથવા

5. હિન્દુ વ મુસ્લિમ ધર્મ કી ક્યા સ્થિતિ હૈ ? પદ્ય કે આધાર પર બતાઇએ ।

વિભાગ : B (ગદ્ય)

- સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર દીજાએ । [01]
- 6. ગાંધી મેં કુલ કિતની પંચાયતેં થી ?
(A) ચાર (B) પાઁચ (C) આठ (D) છાં
- નિમલિખિત પ્રશ્ન કે ઉત્તર એક વાક્ય મેં દીજાએ । [01]
- 7. થક જાને પર બાપુ કિસકે સહારે બૈઠતે થે ?
- નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં દીજાએ । [04]
- 8. બક્સા કિસકે હાથ મેં થા ? ઉસકે પીછે કૌન ચલ રહા થા ?
- 9. નેહરુજી જાટ મર્દોં ઔર ઔરતોં કે બીચ મેં ક્યોં ગાંધીજીની પ્રાર્થના કરી રહી હતી ?

- નિયમિત્ત પ્રશ્નોનું કે ઉત્તર પાઁચ-છ વાક્યોનું મેં દીજાએ । [08]

10. ચન્દ્રશેખર આજાદ કિન વસ્ત્રોનું મેં ખિલ ઉઠતે થે ?

11. બાપુનું કે કમરે મેં લેખક કો ક્યા દિખાઈ દેતા હૈ ?

અથવા

11. ટોલી કે સરદાર કી ચારિત્રિક વિશેષતાએં બતાઇએ ।

વિભાગ : C (વ્યાકરણ)

- સમાનાર્�ી શબ્દ લિખાએ । [02]

12. બૌરાના =

13. અપરાધ =

- વિલોમ શબ્દ લિખાએ । [02]

14. સ્વર્ગ ×

15. હર્ષ ×

- પ્રત્યય અલગ કીજાએ । [02]

16. સ્વચ્છતા =

17. કાયરતા =

- ઉપસર્ગ અલગ કીજાએ । [02]

18. અમિટ =

19. બેબસ =

- મુહાવરેનું કા અર્થ દીજાએ । [02]

20. આઁખે ચાર હોના =

21. પાની ફિરના =

વિભાગ : D (લેખનકાર્ય)

- નિયમિત્ત સૂચના અનુસાર પત્ર લિખાએ :

[04]

22. 5, સંતોષનગર, એમ. એન. રોડ, બસ સ્ટેન્ડ, વિસનગર સે ગોવિંદ અપને મિત્ર કાનજી કો વૃક્ષોનું મહત્વ બતાતા હુઆ પત્ર લિખતા હૈ ।

- નિર્મલિખિત વિષય પર 250 શબ્દોં મें નિર્બંધ લિખિએ : [06]

23. મेરા પ્રિય નેતા :

જન્મ — અભ્યાસ — કાર્ય — પ્રિય હોને કા કારણ — ઉપસંહાર ।

અથવા

23. પ્રદૂષણ - એક સમસ્યા :

ચારોં ઓર પ્રદૂષણ — પ્રકાર — કારણ — પ્રદૂષણ કે દુષ્પરિણામ — ઉપાય — સંદેશ ।

- ગદ્યાંશ કો પઢ્યું પૂછે ગાએ પ્રશ્નોં કે ઉત્તર લિખિએ । [04]

મનુષ્ય કો અપના કાર્ય મન લગાકર, ધ્યાન લગાકર જી જાન સે કરના ચાહિએ । કામ કરને સે દીર્ଘાયુ જાગ સકતે હૈ । દુઃખી ઔર રોગી વ્યક્તિ ભી જીવન મેં મહાન કાર્ય કર સકતે હૈ । હમ નિવૃત્ત વ્યક્તિયોં સે સુનતે આયે હૈ કિ મુજ્જે કામ તો કરના હી પડેગા । જીવન કી પ્રવૃત્તિ કામ હૈ । જીવન કો અર્થપૂર્ણ બનાના હૈ તો સમજ લો કિ પ્રવૃત્તિ હી જીવન હૈ, નિવૃત્તિ મૃત્યુ સમાન હૈ ।

પ્રશ્ન :

24. ઇસ પરિચ્છેદ કો ઉચ્ચિત શીર્ષક દીજિએ ।
 25. લેખક મૃત્યુ કિસે કહતા હૈ ?
 26. જીવન કો અર્થપૂર્ણ કૈસે બના સકતે હૈ ?
 27. દીર્ଘાયુ કૈસે મિલતા હૈ ?
-

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	12	14	09	11	04	50
ટકા	24%	28%	18%	22%	08%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	10	10
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	10	20
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	01	03
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-I)	03	12
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-II)	01	05
	કુલ	25 પ્રશ્નો	50 ગુણ

યુનિટ દીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	વેદમૃતમ्	04
2.	વિના વૃક્ષં ‘ગૃહં’ શૂન્યમ्	05
3.	વર્ષાવર્ણનમ् ।	05
4.	દશકં ધર્મલક્ષણમ्	04
5.	પૃથુચરિતમ्	06
6.	કિન્તો: કુટિલતા	05
7.	હનુભદ્રીમસેનયો: સંવાદ:	05
8.	વચ્ચો વિદ્યા:	01
9.	સંસ્કૃત સા. ઇતિ. છંદ અલંકાર, ન્યાય	10
10.	અપથિત	04
	કુલ	50

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 50

- સૂચનાઓ :**
- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે.
 - (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
 - (3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A

- અધોદતેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ સમુચ્ચિતમ् ઉત્તરં ચિનુત । [04]
- 1. પ્રશ્નક્રમાંક-1
- 2. પ્રશ્નક્રમાંક-2
- 3. પ્રશ્નક્રમાંક-3
- 4. પ્રશ્નક્રમાંક-4
- પ્રદત્તઃ પદૈઃ રિક્તસ્થાનાનિ પૂર્યત । [03]
- 5. પ્રશ્નક્રમાંક-5
- 6. પ્રશ્નક્રમાંક-6
- 7. પ્રશ્નક્રમાંક-7
- ‘ક’ વર્ગેણ સહ ‘ખ’ વર્ગ યોજયત । [03]
- 8. પ્રશ્નક્રમાંક-8
- 9. પ્રશ્નક્રમાંક-9
- 10. પ્રશ્નક્રમાંક-10

વિભાગ-B

- અધોલિખિતસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં કુરુત । [04]
- 11. પ્રશ્નક્રમાંક-11 અથવા 11
- અધોલિખિતસ્ય પદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં લિખત । [04]
- 12. પ્રશ્નક્રમાંક-12 અથવા 12
- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । (અપઠિત) [04]
- 13. પ્રશ્નક્રમાંક-13

A, B, C, D

(નોંધ : વિદ્યાર્થીઓની વય-જ્ઞાન કક્ષાને આધારે ગદ્યખણ્ડ અને પ્રશ્નોની સ્વવિવેકથી પસંદગી કરવી)

વિભાગ-C

- સમીક્ષાત્મકં ટિપ્પણી લિખત | [04]
- 14. પ્રશ્નક્રમાંક-14
- 15. પ્રશ્નક્રમાંક-15 અથવા 15
- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત | (પઠિતમુ)
- 16. પ્રશ્નક્રમાંક-16
- A, B, C, D, E
- પદ્યસ્ય પૂર્તિઃ વિધેયા | [02]
- 17. પ્રશ્નક્રમાંક-17
 - પ્રથમ પરીક્ષા માટે પદ્ય બીજાના આધારે પદ્યપૂર્તિ માટે શ્લોકની પસંદગી કરવી.
 - દ્વિતીય પરીક્ષા માટે પદ્ય આઠના આધારે પદ્યપૂર્તિ માટે શ્લોકની પસંદગી કરવી.

વિભાગ-D

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં માતૃભાષાયામ् ઉત્તરાણિ લિખત | [04]
- 18. પ્રશ્નક્રમાંક-18 (પદ્ય)
- 19. પ્રશ્નક્રમાંક-19 (ગાંધી)
- અર્થવિસ્તારં કુરુત | [03]
- 20. પ્રશ્નક્રમાંક-20
 - (નોંધ : પદ્ય ચારના આધારે અર્થવિસ્તાર માટે પદ્યની પસંદગી કરવી.)

વિભાગ-E

- સંક્ષિપ્તાં ટિપ્પણી લિખત | [02]
- 21. પ્રશ્નક્રમાંક-21 અથવા 21 (સંક્ષેપ નોંધ)
- ન્યાય સમજાવો. [02]
- 22. પ્રશ્નક્રમાંક-22 (ન્યાય)
- અલંકાર [02]
- 23. પ્રશ્નક્રમાંક-23 (અલંકાર)
 - (નોંધ : અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ અલંકાર પરિચય અને અલંકારના ઉદાહરણ આધારિત પ્રશ્ન પૂછવો)
- છંદ [02]
- 24. પ્રશ્નક્રમાંક-24 નીચે નોંધ લખવી. (છંદ)
 - (અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ છંદ પરિચય અને છંદના ઉદાહરણ આધારિત જ પ્રશ્ન પસંદ કરી છંદનો પ્રશ્ન પૂછવો.)
- સાહિત્ય [02]
- 25. પ્રશ્નક્રમાંક-25
 - (નોંધ : અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ સાહિત્યના વિષયવસ્તુ આધારિત પ્રશ્ન પૂછવાનો રહેશે.)

BLUEPRINT

પ્રથમ પરીક્ષા

ધોરણ : 11 (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) વિષય : સંસ્કૃત (129)

સેમય : 2 કલાક

પ્રકરણ નંબર	ક્ષમજ (Knowledge)										ઉપયોગન (Application)										ઉચ્ચ વૈન્યાસિક ક્રોશલ્ય (Synthesis/Analysis)										અનુમાળા/ખૂદ્યુંન (Inferential/Evaluative)										કુલ
	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	SA-I 2 Marks	SA-II 3 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks											
1.	1(1)										1(1)										2(1)											4(3)									
2.	2(1)					2(1)					1(1)																							5(3)							
3.																																				5(2)					
4.		3(1)																																		4(2)					
11.	1(1)																																			6(3)					
12.			4(1)*																																	5(1)					
13.											2(1)																									5(3)					
14.	1(1)																																				2(2)				
21.		2(1)*																																			10(5)				
22.											6(3)																									4(1)					
Sub. Total	3(3)	2(1)	3(1)	4(1)							10(5)		4(1)		3(3)	6(3)							4(4)	2(1)										4(1)	50(25)						
Total											12(6)																									50(25)					
											14(6)																									4(1)					
											9(6)																									50(25)					

નોંધ :

- ક્રોસની અંદરની અંક પ્રકારની સંખ્યા દર્શાવે છે જ્યારે ક્રોસની અહીંની અંક પ્રકારના ગુણ દર્શાવે છે.

2. * નિશાની એ પ્રશ્નપત્ર અથવા પ્રશ્નોને દર્શાવે છે.

3. પ્રશ્નપત્રમાં અપુઠિત ગદ્ય સમીક્ષા વિદ્યાર્થીની વયક્તશી અનુસાર પણદળી કરવી.

4. પ્રથમ પરીક્ષામાં શ્વોક્રૂરૂપી ભીજી પદ્ધતિથી અને અધ્યક્ષાની વ્યક્તશી અનુસાર પણદળ કરવાનું રહેશે.

5. આ બિલ્ડપ્રિટ નમૂનાનુપર છે તેના આધારે પ્રકારની પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. અન્ય નવા પ્રશ્નપત્ર માટે અધ્યક્ષ બિલ્ડપ્રિટ હોઈ શકે છે.

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

प्रथम परीक्षा

समय : 2 क्लाक्स

ନମ୍ବନାନୁ ପ୍ରଥମପତ୍ର

કુલ ગ્રામો : 50

સુચનાઓ :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે.
 - (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે, વિકલ્પો આંતરિક છે.
 - (3) પ્રશ્નની જમાણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
 - (4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

विभाग : A

- अथोलिखितेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितम् उत्तरं चिनुत । [04]

- ## 1. विश्वभेषजः कः अस्ति ?

- (A) हस्तौ (B) हस्तः (C) भगवान् (D) अयम्

- 2.** भास्करः भूम्याः कीदृशं वसुं पिबति ?

- (A) सुवर्णमयम् (B) जलमयम् (C) धातुमयम् (D) मृणमयम्

- ### 3. मानवाः इत्यस्य कः अर्थः ?

- (A) मनुशिष्याः (B) जनाः (C) लोकाः (D) प्रजाः

4. उद्यतदण्डः कस्य विशेषणम् अस्ति ?

- प्रदत्तैः पदैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

- वेनः आसीत् । (क्रूरः / अक्रूरः)

6. पुरा काले हनूमता लङ्घितम् । (अरण्यम् / समुद्रः)

7. विद्या लोकस्य उपकरोति । (वार्ता / आन्वीक्षिकी)

- ‘क’ वर्गेण सह ‘ख’ वर्ग योजयत ।

‘ਕ’ ‘ਖ’

- 8.** समानो मन्त्रः समितिः – महाभारतम् ।

- ९.** विना वृक्षं ग्रहं शून्यम् - धर्मस्य प्रथमं लक्षणम् ।

- १०.** धृतिः - वेदामृतम् ।

વિભાગ : B

- અધોલિખિતસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદમ् કુરુત : [04]

11. અસ્યાં દુરવસ્થાયાં પ્રજારક્ષણાર્થમ् ઋષયઃ પ્રવૃત્તાઃ । તૈઃ વેનો દળિંતઃ મારિતશ્ચ । તદનન્તરં ઋષયઃ તસ્ય પૃથુનામકં પુત્ર રાજ્યાસને પ્રસ્થાપિતવન્તઃ પૃથુઃ દ્વયાતુઃ ધાર્મિકઃ ચ આસીત् ।

અથવા

11. વैद્યસ્ય વચનાનિ શ્રુત્વા ભોજગોષ્યાં ગમનસ્ય ઇચ્છા અર્ધમાત્રાયાં તુ અત્રૈવ સમાપ્તા । તથાપિ અહં ભોજગોષ્યામ् અગચ્છમ् । અત્ર વैદ્યમહોદ્યસ્ય કિન્તુશબ્દઃ મમ કણઠનલિકાયાં સંલગ્નઃ આસીત् । ભોજગોષ્યાં યં યં પદાર્થમ् અહં પશ્યામિ, સઃ સઃ પદાર્થઃ ગરિષ્ઠ એવાસ્તીતિ પ્રતીતિર્ભવતિ સ્મ ।

- અધોલિખિતસ્ય પદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયમ् અનુવાદ કુરુત : [04]

12. તતઃ પ્રાવર્તત પ્રાવૃત્ત સર્વસત્ત્વસુખપ્રદા ।
વિદ્યોતમાન-પરિધિ ર્વિસ્ફૂર્જિતનભસ્તલા ॥
અષ્ટૈ માસાન્ નિપીતં યદ્ ભૂમ્યા જલમયં વસુ ।
સ્વગોભિર્મોક્તુમારેભે ભાસ્કરઃ કાલ આગતે ॥

અથવા

12. વક્ત્રેણોત્પલ નાલેન યથોધ્ર્વ જલમાદદેત् ।
તથા પવનસંયુક્તઃ પાદૈઃ પિબતિ પાદપઃ ॥
તેન તજ્જલામાદત્તં જરયત્યગ્નિ-મારૂતૌ ।
આહારપરિણામાચ્ચ સ્નેહો વૃદ્ધિશ્ચ જાયતે ॥
13. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । [04]

પ્રજાપતેઃ ત્રયઃ પુત્રાઃ દેવાઃ મનુષ્યાઃ અસુરાઃ ચ આસન् । તેષુ દેવાઃ પ્રજાપતિં પ્રથમં પ્રાર્થિતવન્તઃ યત् અસ્મભ્યં હિતકારકમ् અક્ષરમ् ઉપદિશતુ ઇતિ । તદા પ્રજાપતિઃ ‘દ’ ઇતિ પ્રોક્તવાન् । અર્થાત् દાય્યત ઇતિ । અસ્યાયમાશયઃ દેવાઃ સંયમં કુર્વન્તુ ઇતિ પ્રજાપતિઃ ઉપદેશઃ ।

- પ્રશ્ન : (A) પ્રજાપતિઃ કે ત્રયઃ પુત્રાઃ આસન् ?
(B) પુત્રાઃ પ્રજાપતિં કિ પ્રાર્થિતવન્તઃ ?
(C) પ્રજાપતિઃ કં અક્ષરં પ્રોક્તવાન् ?
(D) દેવાઃ કિ કુર્વન્તુ ?

વિભાગ : C

- સમીક્ષાત્મકં ટિપ્પણી લિખત । [04]

14. વૃક્ષનો ભણિમા
15. છનુમાનના પાત્રની વિશેષતા

અથવા

15. રાજી તરીકે પૃથુ

16. અથોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । [05]

લેખકસ્ય ચિન્તા ગતાપિ પુનરાગતા । ન્યાયાધીશસ્ય સ કિન્તુકુન્તઃ મમ અન્તઃકરણમ् અદ્યાપિ સમન્તાત્કૃત્તતિ । અપરં ચ અનેન કિન્તુશબ્દેન આનન્દસ્ય અનુભવ પ્રસર્ણે અહં નિતાન્તમ् અનુતાપમપિ અન્વભવમ् । એકદા પુસ્તકમેકમ્ આદાય અહમ् એકસ્ય સાહિત્યમર્જસ્ય નેતુઃ સમીપમગચ્છત् । અસ્ય પુસ્તકસ્ય વિષયઃ, તસ્ય પ્રસ્તુતિઃ, મુદ્રણસૌષ્ઠવં ચિત્રયોજનં ચેતિ સર્વમપિ સુન્દરમાસીત् ।

- પ્રશ્ન : (A) કસ્ય ચિન્તા ગતાપિ આગતા ?
 (B) ન્યાયાધીશસ્ય કઃ શબ્દઃ લેખકસ્ય અન્તઃકરણ કૃતન્તિ ?
 (C) લેખકઃ આનન્દસ્ય પ્રસર્ણે કિં અન્વભવત् ?
 (D) પુસ્તકમાદાય કસ્ય સમીપમગચ્છત् ?
 (E) પુસ્તકં કીદૂશમાસીત् ?

17. પદ્યસ્ય પૂર્તિઃ વિધેયા । [02]

એટેષાં સર્વવૃક્ષા હૃતન્દિતઃ ॥

વિભાગ : D

- માતૃભાષાયામ् ઉત્તરત । [04]

18. ભક્ત કોના કોનાથી અભ્યની પ્રાર્થના કરે છે ?
 19. ભીમસેનને માર્ગમાં રહેલ વાનર અભૂતપૂર્વ કેમ લાગે છે ?
 20. અર્થવિસ્તારં કુરુત ।
 અન્યદીયે તૃણે રલે કાળ્જને મૌકિતકેઽપિ વા ।
 મનસા વિનિવૃત્તિર્યા તદસ્તેયં વિદુર્બુધાઃ ॥

વિભાગ : E

- સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત । [02]

21. ઋગવેદ

અથવા

21. ઉપનિષદ
 22. સિહાવલોકનન્યાયઃ સમજાવો. [02]
 23. ‘દમયન્યાઃ વદનં ચન્દ્રમિવ સુન્દરમ् ।’ ઉદાહરણમાં કયો અલંકાર છે ? [02]
 24. લૌકિક છંદના બે પ્રકાર જણાવો. [02]
 25. પંતિત વિષ્ણુ શર્માએ કયા રાજાના કેવા પુત્રોને પંચતંત્રનો અભ્યાસ કરાવ્યો હતો ? [02]